

Białoruś - Chiny: wektor zaufania

W listopadzie 2018 roku w Pekinie odbyło się trzecie posiedzenie Białorusko-Chińskiej Międzyrządowej Komisji Współpracy, na którym strony uzgodniły: po pierwsze, rozszerzenie wzajemnej wymiany handlowej; po drugie, zwiększenie wzajemnych inwestycji; po trzecie, wzmocnienie więzi międzyregionalnych; po czwarte, podpisały plan działania na rok edukacji białoruskiej w Chinach w 2019 roku; po piąte, intensywny rozwój partnerstw w dziedzinie nauki, w którym oczywista jest potrzeba dalszego pogłębienia współpracy naukowej i wdrożenia nowych form współpracy. Strony mają niezbędne warunki do pomyślnej realizacji zaplanowanych zadań w każdym z tych wektorów rozwoju, co sprawia, że są one przedmiotem szczególnej uwagi przedstawicieli międzynarodowego segmentu białoruskiego i chińskiego dziennikarstwa, których zawodowym obowiązkiem jest odpowiednie pokrycie realizacji całego zestawu planów. Książka została przetłumaczona przy użyciu sztucznej inteligencji.

Doświadczenie zawodowe w dziennikarstwie - ponad czterdzieści pięć lat. Obecnie jest profesorem nadzwyczajnym w Katedrze Międzynarodowego Dziennikarstwa Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego. Obszary badań: nowoczesne stosunki międzynarodowe, dziennikarstwo międzynarodowe, międzynarodowa wymiana informacji, eksport produktów i usług medialnych.

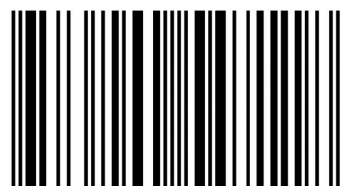
Wydawnictwo
Zakresy Wiedzy

Borys Zalessky

Białoruś - Chiny: wektor zaufania

Kronika partnerstwa strategicznego i korzystnej dla obu stron współpracy

978-620-0-54711-8

Borys Zalessky

Białoruś - Chiny: wektor zaufania

FOR AUTHOR USE ONLY

FOR AUTHOR USE ONLY

Borys Zalessky

Białoruś - Chiny: wektor zaufania

**Kronika partnerstwa strategicznego i korzystnej dla
obu stron współpracy**

FOR AUTHOR USE ONLY

Wydawnictwo Bezkręsy Wiedzy

Imprint

Any brand names and product names mentioned in this book are subject to trademark, brand or patent protection and are trademarks or registered trademarks of their respective holders. The use of brand names, product names, common names, trade names, product descriptions etc. even without a particular marking in this work is in no way to be construed to mean that such names may be regarded as unrestricted in respect of trademark and brand protection legislation and could thus be used by anyone.

Cover image: www.ingimage.com

Publisher:

Wydawnictwo Bezkresy Wiedzy

is a trademark of

International Book Market Service Ltd., member of OmniScriptum Publishing Group

17 Meldrum Street, Beau Bassin 71504, Mauritius

Printed at: see last page

ISBN: 978-620-0-54711-8

Copyright © Borys Zalessky

Copyright © 2020 International Book Market Service Ltd., member of OmniScriptum Publishing Group

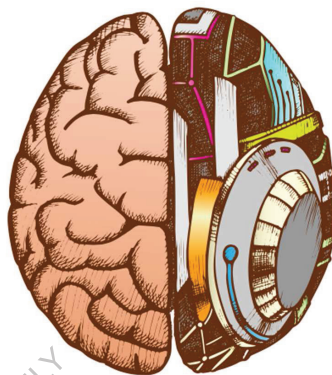
FOR AUTHOR USE ONLY

Drogi czytelniku,

książka, którą posiadasz, została pierwotnie wydana pod tytułem " Беларусь - Китай: вектор доверия", ISBN 978-613-9-47579-7.

Jego publikacja w języku polskim jest możliwa dzięki zastosowaniu najbardziej zaawansowanej sztucznej inteligencji dla języków.

Technologia ta, uhonorowana pierwszą w historii Honorową Nagrodą Sztucznej Inteligencji w Berlinie we wrześniu 2019 r., naśladuje sposób działania ludzkiego mózgu, dzięki czemu jest w stanie uchwycić i przetłumaczyć nawet najmniejsze niuanse w bezprecedensowy sposób.

Mamy nadzieję, że znajdą Państwo wiele satysfakcji z tej książki i uprzejmie prosimy o uwzględnienie wszelkich rozbieżności językowych, które mogłyby wynikać z tego procesu.

Miłego czytania!

Wydawnictwo Bezkresy Wiedzy

Borys Zalessky

Białoruś - Chiny: wektor zaufania

Kronika partnerstwa strategicznego
i wzajemnie korzystnej współpracy

FOR AUTHOR USE ONLY

Spis treści

W kierunku wspólnej innowacji.....	4
Nowe formaty dla interakcji regionalnych.....	17
Połączenia między regionami rozwijają się	28
Decyzje komitetu współpracy	39
jako aktualny temat medialny.....	39
Wektor nauki i technologii	49
kompleksowe partnerstwo strategiczne.....	49

FOR AUTHOR USE ONLY

Forum wysokiego szczebla w sprawie współpracy międzynarodowej w ramach inicjatywy "One Belt and One Way", które odbyło się w maju 2017 roku w Pekinie, skupiło uwagę świata na tym, że mega-projekt ożywienia Nowego Jedwabnego Szlaku nie jest tylko szlakiem handlowym, ale kanałem przepływu pomysłów i wspólnego tworzenia innowacji w oparciu o własne krajowe osiągnięcia technologiczne, które powinny opierać się na algorytmach odpowiadających potencjałowi naukowemu krajów uczestniczących w tej globalnej inicjatywie. W Republice Białoruś jednym z najważniejszych kierunków ruchu na tej drodze jest "tworzenie centrów badań i wymiany naukowej na poziomie międzypaństwowym i przy wsparciu państwa".¹ Już podejmują konkretne kroki w celu rozwiązania tego problemu, w szczególności we współpracy z Chińską Republiką Ludową.

Należy przypomnieć, że Białoruś i Chiny od początku lat 90. rozwijają kontakty naukowe i innowacyjne. Od 2016 roku tworzenie wspólnych ośrodków badawczych i naukowo-praktycznych oraz wspólny rozwój nauki sektorowej w Republice Białoruś już teraz uważa się za jeden z kluczowych obszarów zaufania do kompleksowego partnerstwa strategicznego i wzajemnie korzystnej współpracy z Chińską Republiką Ludową. W tym segmencie interakcji białorusko-chińskiej wyróżnia się trzy główne wektory. Pierwszy z nich dotyczy dziedziny badań naukowych, w której strony są zaangażowane w duże wspólne projekty. Druga z nich znajduje się w sferze działalności innowacyjnej, gdzie tworzona i rozwijana jest sieć wspólnych centrów innowacji i laboratoriów naukowych. Trzecia jest w dziedzinie edukacji, gdzie prowadzone są wspólne szkolenia i wzajemne staże dla specjalistów, nauczycieli i studentów. Takie fakty świadczą o stopniowym rozwoju stosunków dwustronnych w tych kierunkach.

Obecnie realizowanych jest 28 białorusko-chińskich projektów naukowo-technicznych, w tym w dziedzinie mikroelektroniki, technologii optycznych i

¹ Udział w okrągłym stole szefów państw na forum "Jeden pas i jedna ścieżka". [Zasoby elektroniczne] - - 2017. - URL: http://president.gov.by/ru/news_ru/view/uchastie-v-kruglom-stole-glav-gosudarstv-na-forume-odin-pojas-i-odin-put-16194/

laserowych, biotechnologii, nowych materiałów. Ich lista została zatwierdzona na pierwszym posiedzeniu Komisji ds. Współpracy Naukowo-Technicznej Białorusko-Chińskiego Międzyrządowego Komitetu Współpracy, które odbyło się w czerwcu 2016 roku w Mińsku i Brześciu. Innymi słowy, liczba wspólnych projektów wzrosła od razu o 40 procent. "Inną bardzo ważną innowacją jest to, że po raz pierwszy chińskie Ministerstwo Nauki i Technologii pracuje nad kwestią bezpośredniego ukierunkowanego finansowania tych projektów. To się nigdy wcześniej nie zdarzyło, finansowanie poszło na inne linie"².

Do maja 2017 r. strony odbyły 11 posiedzeń Komisji ds. Współpracy Naukowo-Technicznej Międzyrządowego Komitetu, które dotyczyły wielu aktualnych kwestii, w tym wspólnego finansowania projektów innowacyjnych. Przełomowym wydarzeniem w tym zakresie było białorusko-chińskie forum na temat komercjalizacji wyników naukowo-technicznych, które odbyło się w sierpniu 2016 roku w Mińsku i zgromadziło około 150 przedstawicieli świata nauki i biznesu, prezentując około dwustu projektów innowacyjnych. W wyniku Forum powstała lista 43 obiecujących projektów naukowych, technicznych i innowacyjnych, która wzbudziła największe zainteresowanie wśród potencjalnych inwestorów. Ponadto na forum podpisano dokumenty o współpracy między Białorusią i Chinami w zakresie współpracy przemysłowej, finansowej i badawczej oraz o współpracy między Białoruskim Funduszem Innowacji i chińskimi spółkami venture capital w celu rozwoju rynku private equity i venture capital. Równocześnie podpisano umowę o utworzeniu centrum rozwoju innowacyjnych technologii w zakresie uprzemysłowienia osiągnięć naukowych i technologicznych.

We wrześniu 2016 roku Państwowy Komitet Nauki i Technologii Republiki Białoruś i Ministerstwo Nauki i Technologii Chińskiej Republiki Ludowej podpisały memorandum o współpracy w zakresie wspólnego finansowania białorusko-chińskich projektów naukowo-technicznych, które pozwoli stronie chińskiej na bezpośrednie

² Mihowicz, S. Białoruś i Chiny planują zrealizować w latach 2016-2017 około 30 wspólnych projektów naukowo-technicznych / S. Mihowicz/ [Zasób elektroniczny]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/society/view/belarus-i-kitaj-planirujut-realizovat-v-2016-2017-godah-okolo-30-sovmestnyh-nauchno-tehnicheskikh-206324-2016/>

finansowanie wspólnych projektów. Jednocześnie powiedziano, że "przygotowano i zatwierdzono na lata 2016-2017 listę 25 wspólnych białorusko-chińskich projektów naukowo-technicznych³. A pod koniec grudnia 2016 roku w Mińsku otwarto Chińsko-Białoruskie Centrum Komercejalizacji Innowacji, które ma "towarzyszyć projektem naukowym, technologicznym i innowacyjnym, szukać inwestorów do tworzenia wspólnych przedsięwzięć w parku przemysłowym "Wielki Kamień"⁴. Szereg innych faktów również świadczy o tym, że stosunki naukowo-techniczne między Białorusią i Chinami osiągają dziś jakościowo nowy poziom.

I tak w połowie maja 2017 roku Państwowy Komitet Nauki i Technologii Białorusi, chińska spółka inwestycyjna "China Merchants Capital" i NWAO "Industrial Park Development Company" podpisały umowę o kluczowych warunkach umowy o utworzeniu chińsko-białoruskiego funduszu venture "Great Stone", który wyniesie co najmniej 20 milionów dolarów. Założyciele nowej struktury - Białoruski Fundusz Innowacyjny, Chińsko-Białoruski Fundusz Inwestycji Przemysłowych oraz Przedsiębiorstwo Rozwoju Parku Przemysłowego - proponują skierować te inwestycje do branż zaawansowanych technologicznie - "nowoczesne, innowacyjne produkty, innowacje w tradycyjnych sektorach gospodarki"⁵. Fundusz planuje sfinansować początkowe etapy projektów w parku przemysłowym: "Mogą to być bezzałogowe statki powietrzne (projekty NAS), projekty w przemyśle spożywczym (BSU np. opracowało opakowania z folii jadalnej)⁶. A strony już zaczęły szukać projektów venture capital "do sfinansowania ich z pomocą Białorusko-Chińskiej Fundacji w tym

³ Najlepsze wspólne projekty młodych uczonych z Białorusi i Chin otrzymają wsparcie finansowe [Zasób elektroniczny]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/society/view/luchshie-sovmestnye-proekty-molodyh-uchenyh-belarusi-i-kitajja-poluchat-finansovuju-podderzhku-221347-2016/>

⁴ Karuna, O. Chińsko-Białoruskie Centrum Komercejalizacji Innowacji otwarte w Mińsku / O. Karuna // [Zasób elektroniczny]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/society/view/kitajsko-belorusskij-tsentr-kommertsializatsii-innovatsij-otkryt-v-minske-225839-2016/>

⁵ Białoruś i Chiny uzgodniły kluczowe warunki funkcjonowania funduszu wspólnego przedsięwzięcia [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/belarus-i-kitaj-dogovorilis-o-kljuчевyh-uslovijah-dejatelnosti-sovmestnogo-venchnogo-fonda-247427-2017/>

⁶ Karuna, O. Białoruś i Chiny tworzą fundusz inwestycyjny venture capital o początkowej wartości 20 milionów dolarów / O. Karuna // [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/society/view/belarus-i-kitaj-sozdajut-fond-venchnykh-investitsij-s-pervonachalnym-obъемom-20-mln-225848-2016/>

roku".⁷ponieważ dokumenty założycielskie zostaną przygotowane w nadchodzących miesiącach letnich, a sam fundusz powinien zostać utworzony do 1 września 2017 roku.

Dosłownie tydzień później, w dwudziestym maju 2017 roku, w Mińsku odbyło się Białorusko-Chińskie Forum Naukowo-Techniczne, zorganizowane przez Narodową Akademię Białorusi, Ludowy Rząd w Harbinie, Państwowy Komitet Nauki i Technologii Białorusi, Dyрекcję Nauki i Technologii w Harbinie, Republikańskie Centrum Transferu Technologii, Akademię Nauk Obwodu Heilongjiang. W forum wzięło udział ponad czterystu naukowców i ekspertów z dwóch krajów. Rozważali obiecujące kierunki i mechanizmy rozwoju współpracy naukowo-technicznej między Białorusią i Chinami w ramach koncepcji "Jeden pas i jedna ścieżka", które zostały określone jako priorytety dla późniejszej realizacji wspólnych projektów naukowo-technicznych, w tym "kwestie rozwoju współpracy w zakresie nowych materiałów i technologii, technologii energooszczędnych, przemysłu spożywczego, rolnictwa, technologii budowlanych"⁸. Takie zintegrowane podejście sprawia, że Białorusko-Chińskie Forum Naukowo-Techniczne jest bardzo ważnym etapem w rozwoju wszelkiej współpracy naukowej i innowacyjnej między Mińskiem i Pekinem, zapewniającym tworzenie nowych, wzajemnie korzystnych programów i projektów w zaawansowanych dziedzinach nauki i technologii.

Nie przez przypadek przedstawiciele chińskiej prowincji Heilongjiang i jej centrum administracyjnego Harbin znajdują się wśród organizatorów tego naukowo-technicznego forum. Wynika to z ich poważnego dążenia do utworzenia wspólnych laboratoriów i ośrodków naukowo-technicznych z partnerami na Białorusi. Ponadto strony już teraz "planują zintensyfikować współpracę naukową i techniczną w dziedzinie medycyny i farmacji, przemysłu, ekologii, rolnictwa oraz wdrożyć kilka projektów innowacyjnych w oparciu o Chińsko-Białoruski Park Przemysłowy "Great

⁷ Matievsky, M. Białoruś i Chiny spodziewają się utworzyć fundusz joint venture do września 2017 r. / M. Matievsky // [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/belarus-i-kitaj-rasschityvajut-uchredit-sovmestnyj-venchurnyj-fond-k-sentjabru-2017-goda-247444-2017/>

⁸ W białorusko-chińskim forum naukowo-technicznym [Zasób elektroniczny] bierze udział ponad 400 uczonych i ekspertów. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/society/view/bolee-400-uchenyh-i-ekspertov-uchastvujut-v-belorusko-kitajskom-nauchno-tehnicheskom-forume-248649-2017/>

Stone⁹. W tym miejscu należy przypomnieć, że w czerwcu 2016 roku w Harbinie otwarto chińsko-białoruskie centrum mikrobiologii rolniczej, gdzie w pierwszym etapie planuje się realizację projektu "Mikrobiologiczna technologia likwidacji zanieczyszczeń ropą naftową i awaryjnych wycieków ropy", a także "stworzenie pilotażowej strefy oczyszczania z zanieczyszczeń ropą naftową w Chinach"¹⁰.

Na bazie Białoruskiego Narodowego Uniwersytetu Technicznego oraz Chińsko-Białoruskiego Parku Przemysłowego "Wielki Kamień" ma powstać kolejny nowy podmiot białorusko-chińskiej infrastruktury innowacyjnej. Umowa o utworzeniu i organizacji takiego wspólnego centrum inkubacji projektów innowacyjnych została podpisana w połowie maja 2017 roku przez Państwowy Komitet Nauki i Technologii Białorusi i Ministerstwo Nauki i Technologii Chin. Centrum ma wspierać przedsiębiorców i uczestników młodzieżowego ruchu startupów w działaniach naukowych, technicznych i innowacyjnych. W tym celu "jego struktura będzie obejmować centrum startowe, radę ekspertów, centrum współpracy i laboratorium szybkiego prototypowania"¹¹.

Na tym tle dla białorusko-chińskiej współpracy naukowej i innowacyjnej coraz ważniejsze staje się zintensyfikowanie współpracy między Białorusią a regionalnymi instytucjami naukowymi w Chinach, które już teraz charakteryzują się szerokim wachlarzem partnerstw o dużym potencjale innowacyjnym. Wymowną ilustracją w tym zakresie jest chińska firma Huawei, która "tworzy centrum naukowo-techniczne na Białorusi z Instytutem Ciepła i Transferu Mas nazwanym imieniem A.V. Luikova". Inne instytuty Narodowej Akademii Nauk Białorusi również rozwijają wzajemnie korzystną współpracę w różnych dziedzinach, w szczególności w dziedzinie

⁹ Białoruś i Chiny omówiły perspektywy utworzenia wspólnych centrów naukowo-technicznych [Zasobów Elektronicznych]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/society/view/belarus-i-kitaj-obsudili-perspektivy-sozdaniya-sovmestnyh-nauchno-tehnicheskikh-tsentrov-248589-2017/>

¹⁰ W Harbinie otwarto chińsko-białoruskie centrum mikrobiologii rolniczej [Zasoby elektronów]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/society/view/kitajsko-beloruskij-tsentru-selhozmikrobiologii-otkrylja-v-harbine-198355-2016/>

¹¹ Białoruś i Chiny podpisały umowę o utworzeniu centrum inkubacji projektów innowacyjnych [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/belarus-i-kitaj-podpisali-soglashenie-o-sozdanii-tsentra-po-inkubirovaniju-innovatsionnyh-proektov-247121-2017/>

bezzałogowych statków powietrznych, nanotechnologii i materiałoznawstwa¹². W szczególności takie strukturalne pododdziały Narodowej Akademii Białorusi, jak: Instytut Fizyki i Technologii, Instytut Fizyki im. Stepanowa, Instytut Chemii Nowych Materiałów, Instytut Mikrobiologii, Centralny Ogród Botaniczny, które opracowały szereg wspólnych projektów o wspólnym znaczeniu, w znacznym stopniu przyczyniają się do realizacji głównych kierunków interakcji naukowej, technologicznej i innowacyjnej z chińskimi uczonymi i badaczami. W sumie Narodowa Akademia Białorusi realizuje w Chinach projekty o wartości ponad 4 milionów dolarów. <...> Realistycznie osiągnąć co najmniej 10 razy więcej niż" .

W związku z tym NASB wspólnie z Uniwersytetem w Ningbo realizuje projekt "Proces obróbki ciśnieniowej i kompleks urządzeń do ekonomicznego precyzyjnego toczenia szybów o powierzchni spiralnej", którego wyniki zostaną wykorzystane do stworzenia na Białorusi produkcji nowej generacji kotew stosowanych w górnictwie i znacznej poprawy bezpieczeństwa eksploatacji podziemnej. "Projekt zakłada eksport danego rodzaju produkcji w latach 2017-2020 w ilości ponad 800 tys. dolarów"¹³. Ponadto uczeni Białoruskiej Akademii Nauk wspólnie z BSU i chińską korporacją ZTE pracują nad utworzeniem białorusko-chińskiego laboratorium badawczego technologii internetowych, które będzie promować innowacyjne rozwiązania w zakresie monitorowania przepływów handlowych oraz realizować wspólne projekty i badania w dziedzinie technologii REID. Ponadto China Electronics Technology Group¹⁴ jest zainteresowana współpracą z organizacjami Narodowej Akademii Nauk Białorusi w wielu dziedzinach: energetyce, informatyce, technologiach lidar i lidar, produkcji nowych materiałów.

¹² Gryszkiewicz, A. Białoruś rozwija współpracę naukową z chińskimi instytucjami regionalnymi / A. Gryszkiewicz // [Zasób elektroniczny]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/society/view/belarus-razvivaet-nauchnoe-sotrudnichestvo-s-kitajskimi-regionalnymi-uchrezhdenijami-234788-2017/>

¹³ Białoruś i Chiny planują realizację około 30 wspólnych projektów naukowo-technicznych [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/society/view/belarus-i-kitaj-planirujut-realizovat-okolo-30-sovmestnyh-nauchno-tehnicheskikh-proektov-198938-2016/>

¹⁴ Chińskie firmy są zainteresowane rozwojem współpracy naukowej i technicznej z Białorusią [Zasób elektroniczny]. - - 2016. - URL: https://belarus-online.by/?news=8108_kitajskie-kompanii-zainteresovany-razvivat-nauchno-tehnicheskoe-sotrudnichestvo-s-belarusju-209431-2016

Ważnym mechanizmem wymiany w zakresie komercjalizacji osiągnięć naukowych jest tworzenie wspólnych parków i centrów naukowo-technologicznych. Obowiązują już umowy o wzajemnym zakładaniu takich ośrodków z rządami chińskich prowincji Henan, Shandong, Jilin i Guangdong. W styczniu 2014 roku podpisano umowę o utworzeniu wspólnego laboratorium technologii optoelektronicznych i laserowych między Instytutem Fizyki Narodowej Akademii Nauk Białorusi a Instytutem Oprzyrządowania Oceanicznego Akademii Nauk Prowincji Szantung. A już w maju 2016 roku Narodowa Akademia Nauk Białorusi i Akademia Nauk Prowincji Szantung podpisały umowę o kompleksowej współpracy naukowo-technicznej w celu rozpoczęcia przejścia do konkretnych projektów i opracowań, a także "utworzenia specjalnej organizacji zajmującej się transferem białoruskich technologii dla przedsiębiorstw i organizacji w prowincji¹⁵ Szantung". W tym samym czasie w Mińsku otwarto wspólny białorusko-chiński instytut naukowo-techniczny "Żong Xin", którego założycielami były: Centrum Naukowo-Praktyczne Materiałoznawcze Narodowej Akademii Nauk Białorusi oraz Przedsiębiorstwo Elektroniczne "Linia" z siedzibą w prowincji Szantung.

Jest całkiem możliwe, że współpraca Państwowego Komitetu Nauki i Technologii Białorusi z przedsiębiorstwem państwowym Zhongguancun Development Group, utworzonym w 2010 roku w celu wsparcia i rozwoju Narodowego Parku Innowacji, który obejmuje 29 filii i jest finansowany przez rząd ludowy Pekinu, przyczyni się do powstania ogólnego obrazu białorusko-chińskiej współpracy naukowej i innowacyjnej. Przynajmniej podczas omawiania możliwości realizacji wspólnych projektów strony określiły jako priorytetowe "technologie informacyjno-komunikacyjne, lotnictwo, bio- i nanoprzemysł, medycynę i farmację oraz technologie energooszczędne i przemysłowe"¹⁶.

¹⁵ Karuna, O. Chińska prowincja Shandong jest zainteresowana transferem białoruskich technologii / O. Karuna // [Zasoby elektroniczne]. -- 2016. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/belarus-predlozhiba-kitajskoj-zhongguancun-partnerstvo-v-sfere-venchurnyh-investitsij-i-vysokih-211548-2016/>

¹⁶ Białoruś zaproponowała chińskiemu partnerstwu Zhongguancun w zakresie inwestycji venture capital i wysokich technologii [Zasoby elektroniczne]. -- 2016. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/belarus-predlozhiba-kitajskoj-zhongguancun-partnerstvo-v-sfere-venchurnyh-investitsij-i-vysokih-211548-2016/>

W procesach poszerzania białorusko-chińskiej interakcji nie pomija się instytucji szkolnictwa wyższego obu krajów, które podpisały już ponad sto umów i tworzą wspólne laboratoria i struktury badawcze w takich dziedzinach, jak technologie optyczne, elektroniczne, magnetyczne, plazmowe, systemy identyfikacji, nawierzchnie dróg. "Ostatnie umowy z chińskim Ministerstwem Nauki przewidują 10 milionów dolarów na finansowanie wspólnych projektów badawczych w obiecujących dziedzinach¹⁷. Mówiąc dokładniej, istnieje ¹⁸"ponad 120 bezpośrednich umów o współpracy" między uczelniami wyższymi a ośrodkami Białorusi i Chin.

Białoruski Państwowy Uniwersytet Informatyki i Radioelektroniki, który uczestniczy w tak dużych wspólnych projektach i programach, jak opracowanie i produkcja urządzeń i urządzeń mikrofalowych, oprogramowania i sprzętu do rozwiązywania problemów kompatybilności elektromagnetycznej i odporności na zakłócenia urządzeń radioelektronicznych, tworzenie i transfer nowych technologii w dziedzinie mikroelektroniki i hydroakustyki, wykazał się skutecznymi wynikami we wspólnym rozwoju naukowo-technicznym. Wystarczy powiedzieć, że w 2014 roku na tej białoruskiej uczelni zrealizowano osiem kontraktów na prawie 1,5 miliona dolarów na zlecenie chińskich korporacji i organizacji. A w latach 2015-2016 zostały zawarte trzy kolejne kontrakty o łącznej wartości finansowania 3,8 mln dolarów.

Innym ciekawym przykładem jest Białorusko-Chińskie Centrum Badań Naukowo-Technicznych, utworzone przez Park Naukowo-Techniczny Narodowego Uniwersytetu Technicznego "Politechnika" i chińską firmę "Henan Gaoyuan". Jednym z celów jego powstania było prowadzenie wspólnych badań i opanowanie nowych technologii w zakresie projektowania, budowy i eksploatacji autostrad. Ośrodek opracował już system diagnostyczny dla nawierzchni asfaltowych i betonowych w prowincji Henan, który został oceniony przez stronę chińską jako "zaawansowany w skali międzynarodowej". Aktywnie współpracują także z takimi prowincjami Chin jak

¹⁷ Wywiad z V. Makei, ministrem spraw zagranicznych Białorusi, agencja informacyjna BelTA (13 stycznia 2017 r., Mińsk) [Zasoby elektroniczne]. -- 2017. - URL: <http://mfa.gov.by/press/smi/ace33f437fd634f6.html>

¹⁸ Białoruskie i chińskie uczelnie rozwijają współpracę w ramach ponad 120 umów [Zasób elektroniczny]. - - 2015. - URL: http://www.belarus.by/ru/press-center/press-release/beloruskie-i-kitajskie-vuzy-razvivajut-sotrudnichestvo-po-bolee-chem-120-dogovoram_i_0000022732.html

Jilin, Shandong, Heilongjiang i Guangdong. "Każdego roku z pomocą centrum organizacje białoruskie zawierają umowy na różne usługi edukacyjne i naukowe o wartości około 1,5 miliona dolarów¹⁹. Ponadto BNTU i północno-wschodni Uniwersytet Szenjanga rozważają możliwość otwarcia białorusko-chińskiego centrum zaawansowanych stosowanych badań inżynierjno-technicznych i naukowych, na podstawie których będą realizowane wspólne projekty badawcze, rozwój i promocja komercjalizacji nowoczesnych zaawansowanych technologii i innowacyjnych produktów.

Bardzo wymowny jest również przykład Homelskiego Uniwersytetu Państwowego im. F. Skoryny, który w lutym 2017 r. zawarł porozumienie o współpracy z założonym w 1896 r. Uniwersytem w Syczuanie, mieszczącym się w mieście Chengdu i posiadającym 28 instytutów, 41 laboratoriów, 9 baz badawczych, 16 instytucji naukowych. W sumie Homelski Uniwersytet podpisał już ponad 20 umów o współpracy z chińskimi uniwersytetami i ośrodkami badawczymi, w ramach których nawiązywane są najbardziej produktywne stosunki z Nanjing University of Science and Technology, Shanghai Professional Institute of Industry, Commerce and Foreign Languages, a także z Jiangsu University of Education. W szczególności na Homelskim Uniwersytecie Państwowym im. F. Skoryny współpraca z partnerami chińskimi koncentrowała się na wspólnej pracy w dziedzinie technologii próżniowo-plazmowych i produkcji sprzętu specjalnego. W tym celu jeszcze w 2013 r. Homelska i Nanjing University of Science and Technology utworzyły wspólne laboratoria, w których obecnie zajmują się opracowywaniem "naukowych podstaw syntezy chemicznej plazmy oraz badaniem struktury i właściwości powłok nanokompozytowych na bazie polimerów o aktywności antybakteryjnej"²⁰. Wiele mówią również następujące liczby: "Od 1992 roku 335 obywateli Chin studiuje na Uniwersytecie Państwowym imienia F.

¹⁹ Bogush, W. Białorusko-chińska interakcja w dziedzinie edukacji i nauki wnosi realny wkład w umacnianie przyjaźni między narodami (w języku rosyjskim) / W. Bogush // [Zasoby elektroniczne]. - - 2015. - URL: <http://www.belta.by/opinions/view/belorusско-kitajskoe-vzaimodejstvie-v-oblasti-obrazovanija-i-nauki-ynosit-realnyj-vklad-v-ukreplenie-druzby-4501/>

²⁰ Sidorchik, W. Homelski Uniwersytet Państwowy im. Skoryny współpracuje z 25 uniwersytetami i organizacjami w Chinach (w języku rosyjskim) / W. Sidorchik // [Zasoby elektroniczne]. - - 2015. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/gomelskij-gosuniversitet-imeni-skoriny-sotrudnichestvo-s-25-vuzami-i-organizatsijami-kitaja-2080-2015/>

Skoriny. Ukończyli Uniwersytet i otrzymali tytuł licencjata 140 osób, stopień naukowy magistra - 168, dyplom specjalisty - 26"²¹. A w najbliższym czasie zostanie tu otwarty pierwszy na Białorusi Regionalny Instytut Konfucjusza. Priorytetami tego międzynarodowego centrum kulturalno-oświatowego będą nauczanie i szkolenie w zakresie języka chińskiego, wymiana akademicka oraz rozpowszechnianie chińskiej kultury i tradycji.

Yanka Kupala State University of Grodno, który 1 lutego 2013 r. podpisał protokół ustaleń z Chongqing University, również zacieśnia więzi z chińskimi partnerami. W styczniu 2017 roku strony podpisały już porozumienie w sprawie wspólnego szkolenia informatyków. Dokument ten znacznie rozszerza sferę współpracy między uczelniami, gdyż ma na celu kształcenie specjalistów w zakresie zapotrzebowania na rozwój społeczno-gospodarczy krajów, wymianę kadry nauczycielskiej oraz rozwój działalności badawczej. Ponadto, "umowa pozwala na rekrutację na wspólne studia podyplomowe"²². W sierpniu 2016 roku umowę o współpracy podpisały również Białoruski Uniwersytet Państwowy oraz Uniwersytet Finansów i Ekonomii w Guangxi, który zrzesza 17 instytucji edukacyjnych i oddziałów oraz oferuje 25 kierunków kształcenia w celu uzyskania tytułu licencjata. Dokument ten "przewiduje wymianę wykładowców, studentów, magistrów i doktorantów, materiałów dydaktycznych i raportów naukowych, a także wspólne projekty badawcze i edukacyjne"²³. W lipcu 2016 roku podpisano cztery umowy o kontaktach międzyuczelnianych między Białoruskim Państwowym Uniwersytetem Technicznym i Uniwersytetem Ekonomiczno-Finansowym w Łańcuchu, Białoruskim Państwowym Agrarnym Uniwersytetem Technicznym i Agrarnym Uniwersytetem Obwodu Gansu, Białoruską Państwową Akademią Rolniczą i Agrarnym Uniwersytetem Obwodu

²¹ Lysenko, Uniwersytet Homelski. F. Skorina rozszerza współpracę z chińskimi uniwersytetami (w języku rosyjskim) / Yu.Lysenko // [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/gomelskij-universitet-im-fskoriny-rasshirjaet-sotrudnichestvo-s-vuzami-kitaja-234443-2017/>

²² Yanka Kupala State University i Chongqing University uzgodniły wspólne szkolenie specjalistów [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/grgu-imjanki-kupaly-i-chuntsinskij-universitet-dogovorilis-o-sovmestnoj-podgotovke-spetsialistov-230701-2017/>

²³ BSU i Guangxi University of Finance and Economics podpisały umowę o współpracy [Electronic Resource]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/society/view/bgu-i-universitet-finansov-i-ekonomiki-guansi-podpisali-soglaszenie-o-sotrudnichestve-207125-2016/>

Gansu, Białoruskim Państwowym Uniwersytem Ekonomicznym i Uniwersytem Ekonomiczno-Finansowym w Łańcuchu.

Dynamikę współpracy między Białorusią i Chinami w dziedzinie edukacji uzupełniają takie liczby: 1851 chińskich studentów studiowało na białoruskich uczelniach tylko w roku akademickim 2014/15. Pod względem całkowitej liczby cudzoziemców, którzy przyjechali na Białoruś na studia, Chiny zajęły drugie miejsce po Turkmenistanie, wyprzedzając pod tym względem Rosję, Nigerię i Iran. Ciekawe, że "obywatele Chin wybierają specjalności filologiczne na Białorusi". Interesują ich również stosunki międzynarodowe, dziennikarstwo międzynarodowe, prawo i specjalności gospodarcze"²⁴. Na samej Białorusi język chiński zaczyna się uczyć od pierwszej klasy jako podstawowy, a w 2015 roku przystąpi się do scentralizowanego testu z tego przedmiotu. I jeszcze jedno: w roku akademickim 2014/15 w Chinach kształciło się ponad 600 białoruskich studentów.

Wszystkie te fakty pokazują, że promocja nauki i innowacji w białorusko-chińskiej interakcji staje się rzeczywistym narzędziem realizacji procesów integracyjnych w ramach inicjatywy "Jeden pas i jedna droga". Ponadto na drugim Forum Stowarzyszenia Parków Naukowo-Technologicznych, Stref Wysokich Technologii i Nowych Technologii "Jedwabny Szlak", które odbyło się w maju 2017 roku w Mińsku, podkreślono, że "współpraca naukowa i technologiczna między Chinami i Białorusią stale się rozwija"²⁵ i staje się coraz bardziej znaczącym przykładem poprawy infrastruktury innowacyjnej i poszerzenia współpracy naukowej i innowacyjnej w krajach położonych na Nowym Jedwabnym Szlaku. Przy okazji należy zauważyć, że samo Stowarzyszenie Parków Naukowo-Technologicznych, Stref Wysokich Technologii i Nowych Technologii "Jedwabny Szlak" zostało utworzone całkiem niedawno - w lipcu 2016 roku - przy wsparciu chińskiego Ministerstwa Nauki

²⁴ Co roku około 2 tysięcy obywateli Chin studiuje na białoruskich uniwersytetach [Zasób elektroniczny]. - - 2015. - URL: <http://www.belta.by/society/view/ezhegodno-v-belorusskih-vuzah-obuchaetsja-okolo-2-tyz-grazhdan-kitaja-173360-2015/>

²⁵ Współpraca naukowa i techniczna między Chinami i Białorusią stale się rozwija - Luo Zhanghai [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - Tryb dostępu: <http://www.belta.by/society/view/nauchno-tehnicheskoe-sotrudnichestvo-kitaja-i-belarusi-nepreryvno-razvivaetsja-lo-chzhanhoj-248817-2017/>. - Data dostępu: 23.05.2017.

i Technologii. Obejmuje on organizacje naukowo-techniczne, instytuty badawcze, agencje usług pokrewnych i instytucje badawcze z różnych krajów. Już sam fakt zorganizowania w Mińsku drugiego forum stowarzyszenia "Młodzi" oraz fakt, że zgromadziło ono przedstawicieli kilkunastu państw, po raz kolejny podkreśla pozytywny wpływ Republiki Białorusi na rozwój komponentu naukowego i innowacyjnego chińskiej inicjatywy "Jeden pas i jedna droga" nie tylko w formacie dwustronnym, lecz również wielostronnym.

FOR AUTHOR USE ONLY

FOR AUTHOR USE ONLY

Nowe formaty dla interakcji regionalnych

W maju 2015 roku prezydent Chińskiej Republiki Ludowej Xi Jinping złożył wizytę państwową na Białorusi, w ramach której strony doszły do wniosku, że "na obecnym etapie bezpośrednia interakcja między regionami i przedsiębiorstwami powinna stać się wiodącą siłą we współpracy międzyludzkiej i biznesowej naszych krajów"²⁶. Jednocześnie zauważono, że w ramach białorusko-chińskiej współpracy regionalnej należy realizować wzajemnie korzystne projekty inwestycyjne w różnych dziedzinach. Już pod koniec sierpnia 2015 roku dyrektywa w sprawie rozwoju stosunków dwustronnych między Białorusią a Chinami, podpisana przez szefa państwa białoruskiego, zawierała bezpośrednie i systematyczne współdziałanie międzyregionalne w głównych obszarach współpracy, a także wymogi - "sformułowania i zatwierdzenia programu międzyregionalnych imprez wystawienniczych i targowych, Dni Regionów i Obwodów, miast na okres do 2020 roku z jego coroczną aktualizacją i specyfikacją". <...> Każdego roku do 2020 roku każdy region i Mińsk powinien zapewnić przyciągnięcie co najmniej 100 milionów dolarów bezpośrednich inwestycji chińskich w ramach współpracy międzyregionalnej".

Należy przypomnieć, że pierwsze systemowe kroki w organizowaniu współpracy międzyregionalnej między Białorusią a Chinami podjęto już w 2002 roku, kiedy to opracowano "Plan działania na rzecz aktywizacji białorusko-chińskiej współpracy handlowej i gospodarczej za pośrednictwem Białoruskiej Izby Handlowo-Przemysłowej i chińskiego komitetu ds. promocji handlu międzynarodowego na lata 2003-2004"²⁷. W listopadzie 2005 r. 7. sesja Białorusko-Chińskiej Komisji ds. Współpracy Handlowej i Gospodarczej oraz podpisana umowa międzyrządowa w sprawie zasad współpracy między organami wykonawczymi i administracyjnymi Republiki Białoruś i samorządami lokalnymi Chińskiej Republiki Ludowej dały nowe

²⁶ Wizyta państwowa prezydenta Chin Xi Jinping na Białorusi [Zasób elektroniczny]. - - 2015. - URL: http://president.gov.by/ru/news_ru/view/gosudarstvennyj-vizit-predsedatelja-knr-si-tszinpinga-v-belarus-11366/

²⁷ Zalessky, B. Stosunki międzynarodowe i media. Widok z Białorusi / B. Zalessky. - Palmarium Academic Publishing : Saarbrucken, Deutschland / Niemcy, 2014. - - C. 399-400.

strategiczne impulsy dla współdziałania regionów obu państw. Ale być może zasadniczy przełom w rozwoju współpracy międzyregionalnej jako skutecznego mechanizmu zwiększania białoruskiego eksportu, przyciągania chińskich inwestycji, tworzenia wspólnych przedsiębiorstw i branż nastąpił w latach 2014-2015, kiedy to "nawiązano współpracę 29 regionów, miast i obwodów Białorusi z 45 obwodami i miastami Chin"²⁸.

Fakt, że dziś prawie wszystkie białoruskie obwody i Mińsk mają umowy partnerskie z dwoma lub trzema chińskimi prowincjami i dużymi miastami, pokazuje, że obie strony są zgodne co do tego, że kontakty międzyregionalne mogą podnieść poziom gospodarczy współpracy białorusko-chińskiej na najwyższy poziom polityczny. Dowodem na taki poziom polityczny jest wspólna deklaracja Białorusi i Chin w sprawie nawiązania opartego na zaufaniu partnerstwa strategicznego i wzajemnie korzystnej współpracy, podpisana przez przywódców obu państw we wrześniu 2016 roku. Dlatego Mińsk i Pekin zamierzają dalej wykorzystywać potencjał więzi regionalnych, ponieważ "w celu dalszego zwiększenia wolumenu dwustronnej wymiany handlowej konieczne jest wzmocnienie kontaktów nie tylko między prezydentami i rządami, ale również między regionami"²⁹. Jednocześnie stanowisko strony białoruskiej jest dziś następujące: "W najbliższej przyszłości współpraca międzyregionalna obejmie większość prowincji i dużych miast w Chinach"³⁰.

W celu jak najpełniejszej i najskuteczniejszej koordynacji działań stron w tym kierunku we wrześniu 2014 roku Ministerstwo Gospodarki Republiki Białoruś i Ministerstwo Handlu Chińskiej Republiki Ludowej powołały grupę roboczą ds. międzyregionalnej współpracy handlowej i gospodarczej, której pierwsze spotkanie odbyło się w sierpniu 2015 roku w Pekinie z udziałem przedstawicieli rządów takich chińskich prowincji jak Heilongjiang, Jianguo, Zhejiang, Sichuan, Gansu, Guangdong,

²⁸ Snopkow, N. Białoruś i Chiny osiągnęły bezprecedensowo wysoki poziom współpracy / N. Snopkow // [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/interview/view/belarus-i-kitaj-vyshli-nabspretsedentno-vysokij-uroven-sotrudnichestva-snopkov-5115/>

²⁹ Przemówienie do studentów Uniwersytetu Pekiniego [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: http://president.gov.by/ru/news_ru/view/poseschenie-pekinskogo-universiteta-14540/

³⁰ M. Masnikowicz, M. Udział w pasie gospodarczym Jedwabnego Szlaku zwiększy atrakcyjność Białorusi / M. Masnikowicz // [Zasób elektroniczny]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/interview/view/uchastie-v-ekonomicheskom-pojase-shelkovogo-puti-povysit-investprivlekatelnost-belarusi-4964/>

Hubei i Pekin. W dokumentach końcowych strony zapisały "priorytetowe konkretne działania na rzecz realizacji zawartych umów, priorytetowe wspólne projekty, jak również obiecujące obszary"³¹. Drugie spotkanie grupy roboczej odbyło się w chińskim mieście Urumqi we wrześniu 2016 roku. Uczestnicy skupili swoją uwagę na tym, że "aby osiągnąć konkretne rezultaty, rozwój współpracy międzyregionalnej powinien odbywać się zgodnie z zasadą przejścia od ilości do jakości, co oznacza, że wspólne inicjatywy i wybór projektów powinny być realizowane z większą starannością"³². Konkretnym rezultatem spotkania było przyjęcie mapy drogowej dla pogłębienia chińsko-białoruskiej współpracy międzyregionalnej, która obejmuje ponad 30 wspólnych projektów. I, jak przypuszczam, ich pomyślna realizacja nie jest odległa.

W tym dość rozgałęzionym już systemie interakcji międzyregionalnych, który, jak już wspomniano, ma kilkudziesięciu uczestników z obu stron, wyróżnia się na tle innych efektywnymi metodami rozwijania wzajemnie korzystnej współpracy z partnerami białoruskimi obwód **gański** - jedyny obwód chiński, który w lipcu 2014 roku zarejestrował swoje przedstawicielstwo w Republice Białorusi w celu wspierania "rozwoju współpracy handlowej i gospodarczej, wspólnych projektów, nawiązywania kontaktów między przedsiębiorcami".^{33a} we wrześniu 2015 roku otworzył Centrum Handlu, Nauki, Technologii, Edukacji i Kultury na bazie parku naukowo-technologicznego BNTU "Politechnika".

Zainteresowanie Białorusią w tym chińskim regionie, który posiada bogate złoża ropy naftowej i węgla, potężną infrastrukturę transportową i alternatywną energię, liczącym ponad 25 milionów mieszkańców, przejawiało się w 2003 roku, kiedy to oddział Chińskiego Komitetu Promocji Handlu Międzynarodowego obwodu

³¹ Bliźniacze regiony Białorusi i Chin opracowały mapę drogową dla pogłębienia współpracy handlowej i gospodarczej [Zasoby elektroniczne]. - - 2015. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/regiony-pobratimy-belarusi-i-kitaja-razrabotali-dorozhnuju-kartu-uglublenija-torgovo-ekonomicheskogo-159508-2015/>

³² Obwody Białorusi i Chin podpisały plan działania na rzecz pogłębienia współpracy [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/regiony-belarusi-i-kitaja-podpisali-dorozhnuju-kartu-uglublenija-sotrudnichestva-211142-2016/>

³³ Zhujun, D. Belarus - jeden z najważniejszych krajów dla Chin na Nowym Jedwabnym Szlaku / D. Zhujun // [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/interview/view/belarus-odna-iz-vazhnejshih-dlja-kitaja-stran-na-novom-shelkovom-puti-5137/>

gańskiego i UE "Grodzieński Oddział Białoruskiej Izby Handlowo-Przemysłowej" podpisały umowę o współpracy. Cztery lata później pojawił się nowy dokument - Porozumienie o nawiązaniu stosunków braterskich między Obwodem Grodzieńskim a Obwodem Gansu, który stymulował realizację projektów również z innymi obwodami Białorusi. W szczególności utworzenie tu w latach 2014-2015 spółek joint venture do montażu ciągników MTZ i Gomselmash. W 2014 roku strony podpisały memorandum o współpracy w celu wzmocnienia współpracy gospodarczej i handlowej oraz opracowały Program Współpracy Obwodu Grodzieńskiego i Obwodu Gańskiego na lata 2014-2020, który starał się systematycznie uwzględniać najważniejsze aspekty rozwoju dwustronnego partnerstwa i stosunków partnerskich.

Tworzenie atmosfery zaufania w relacjach między prowincją a regionem ułatwia przede wszystkim wystawa i wektor targowy współpracy międzyregionalnej, który strony zaczęły rozwijać w sierpniu 2014 roku, kiedy to Gansu jako pierwsze spośród regionów północno-zachodnich Chin zorganizowało jednocześnie dwie wystawy - w Mińsku i Grodnie - z udziałem prawie 50 chińskich przedsiębiorstw, prezentując swoje produkty w sześciu kategoriach. Rok później, w lipcu 2016 roku, w centrum administracyjnym Gansu - Lanzhou - ponad dziesięć grodzieńskich przedsiębiorstw z potencjałem do zwiększenia eksportu na rynek chiński pokazało swoje produkty na 22. międzynarodowych targach handlowych i inwestycyjnych. W tym żywności dla dzieci JSC "Bellact", produkty Dvoretzky lnu fabryki z Dyatlovsky powiat, Rogoznitsky fabryki skrobi i nowego przedsiębiorstwa produkującego serwatkę i koncentrat tłuszczu "Primeilk". Efektem uczestnictwa w forum były podpisane umowy. W szczególności, na dostawy pierwszych 300 ton soku brzożowego do ABC Firm, Qin Shu'a Company, i Neman Glass Factory, OJSC - partie produktów krystalicznych Quan Shen Commercial and Industrial Corporation. Ponadto zawarto wstępne porozumienia w sprawie projektów wspólnej produkcji wyrobów kablowych, rur PVC, opakowań żywności dla niemowląt, jak również w sprawie "bezpłatnego udostępnienia stałych powierzchni wystawowych w Grodnie po stronie chińskiej i Grodnie - w Lanzhou"³⁴.

³⁴ Stasukewicz, E.E. Enterprises of Grodno region zawarł umowy na dostawę soku brzożowego i kryształ do Chin / E.Stasukewicz // [Zasób elektroniczny]. - - 2016. - URL:

Interakcja między Grodnem a Ganszem w sferze inwestycyjnej stała się zauważalnie bardziej aktywna. Tak więc projekt przebudowy hotelu "Grodno", który został zakupiony na aukcji przez korporację "Gansu Quanshan" dla kompleksu restauracyjno-hotelowego, jest nadal w trakcie realizacji tu i teraz. W listopadzie 2016 roku Centrum Tradycyjnej Medycyny Chińskiej, które znajduje się w Grodnie "w budynku dawnej kuchni mleczarskiej przychodni dziecięcej przy ulicy Dovatora na powierzchni około 500 metrów kwadratowych³⁵", ma przyjąć pierwszych gości. Ponadto, chińskie firmy otrzymały już konkretne projekty inwestycyjne w celu stworzenia centrów logistycznych w dzielnicy Auls w Grodnie i na lotnisku w Grodnie, a w FEZ "Grodnoinvest" - "projekty w zakresie inżynierii mechanicznej, obróbki metali, produkcji części dla energii alternatywnej i 57 lokalizacji dla projektów na Kanale Augustowym"³⁶.

Współdziałanie Gansu z obwodem grodzieńskim to tylko część obszernych planów obwodu na Białorusi. We wrześniu 2015 roku rząd Białorusi i przedstawiciele obwodu dyskutowali o dostawach białoruskich urządzeń kopalnianych, o stworzeniu na Białorusi zakładów produkcyjnych do produkcji alternatywnych elementów energetycznych, silników elektrycznych i generatorów w celu dalszego eksportu do europejskich i euroazjatyckich unii gospodarczych. Rok później "w wyniku negocjacji³⁷ podpisano osiem umów o współpracy między Białorusią a prowincją Gansu". Tak jest: w sprawie strategicznego partnerstwa pomiędzy Ministerstwem Architektury i Budownictwa Białorusi a wojewódzką korporacją budowlaną i inwestycyjną; w sprawie współpracy pomiędzy Łakokraską OJSC i Lanzhou Yongxiang Capital Ltd. przy udziale w aukcji na sprzedaż sanatorium Raduga, Tarasovo Ltd. i korporacją

<http://www.belta.by/regions/view/predpriiatija-grodnenskoj-oblasti-zakljuchili-kontrakty-na-postavku-v-kitaj-berezovogo-soka-i-hrustalja-201643-2016/>

³⁵ Gavritsky, S. Center for traditional Chinese medicine zostanie otwarte w listopadzie / S. Gavritsky // [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/tsentr-traditsionnoj-kitajskoj-meditsiny-v-grodno-otkrojut-v-nojabre-199797-2016/>

³⁶ Stasukiewicz, E. "Grodnoinvest" i Wydział Handlowy chińskiej prowincji Gansu zawarły porozumienie o współpracy / E. Stasukiewicz // [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/grodnoinvest-i-upravlenie-kommertsii-provintsii-gansu-knr-zakljuchili-memorandum-o-sotrudnichestve-201635-2016/>

³⁷ Anatoly Kalinin spotkał się z sekretarzem komitetu CPC w prowincji Gansu [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.government.by/ru/content/6542>

handlowo-przemysłową Quan Shen; w sprawie współpracy pomiędzy Grodzieńskim Państwowym Uniwersytetem Medycznym a Szpitalem Gansu Tradycyjnej Medycyny Chińskiej; o kontaktach między uniwersytetami: Białoruskim Państwowym Uniwersytetem Technicznym i Białoruskim Państwowym Uniwersytetem Ekonomicznym z Uniwersytetem Ekonomiczno-Finansowym w Łańcuchu, Białoruskim Państwowym Agrarnym Uniwersytetem Technicznym i Białoruską Państwową Akademią Rolniczą z Uniwersytetem Rolniczym Obwodu Gańskiego.

Możemy tylko cieszyć się z faktu, że w 2016 roku interesy biznesowe przedstawiciele Gansu rozprzestrzeniły się na nasz kraj i obwód brzeski, gdzie byli zainteresowani nabyciem dwóch przedsiębiorstw rolnych jednocześnie - joint venture Oktyabr-Agro i JSC Borovitsa - w obwodzie iwanowskim, które dziś potrzebują inwestycji i zastrzyku finansowego na ich uzdrowienie. Strona chińska jest optymistycznie nastawiona do perspektyw tych projektów, mając nadzieję, że dzięki wykorzystaniu zaawansowanych technologii i zasobów materiałowych w tych gospodarstwach będzie można "poprawić jakość, rozszerzyć kanały produkcji i sprzedaży, a w szczególności dostarczyć je w przyszłości do Chin"³⁸.

Kolejnym ważnym priorytetem Prowincji Gansu na Białorusi jest rozwój więzi partnerskich. Charakterystyczne jest, że pod tym względem nie ogranicza się on do jednego regionu Białorusi. Na przykład w maju 2015 r. Grodno i Lunnan, jedna z miejskich dzielnic Gansu, licząca około trzech milionów mieszkańców, podpisały Traktat o Braterstwie. Strony zgodziły się na "aktywną wymianę i współpracę w dziedzinie gospodarki i handlu, nauki i technologii, kultury i edukacji, sportu, opieki zdrowotnej"³⁹. Rok później delegacja z miasta Biejinh odwiedziła Brześć, gdzie zawarła porozumienie o zamiarze nawiązania przyjaznych stosunków. Wreszcie, całkiem niedawno okazało się, że jeszcze w 2000 roku umowa o przyjaznych

³⁸ Vechorko, S. Chińscy inwestorzy zainteresowani dwoma przedsiębiorstwami rolnymi obwodu brzeskiego / S. Vechorko // [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/kitajskie-inwestory-zainteresowalis-dvumja-selhozpredprijatjami-brestskoj-oblasti-185563-2016/>

³⁹ Stasukiewicz, E. Traktat o bliźniaczych połączeniach jest podpisany między Grodnem a chińskim miastem Lunnan / E. Stasukiewicz // [Zasoby elektroniczne]. - - 2015. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/dogovor-o-pobratimskix-svjazjax-podpisan-mezhdu-grodno-i-kitajskim-gorodom-lunnan-2643-2015/>

stosunkach została podpisana przez Słuck, który znajduje się w obwodzie mińskim, i miasto Uwei z obwodu gańskiego. Strona chińska zwróciła uwagę na ten fakt. A teraz "oba miasta przygotowują się do odnowionej współpracy"⁴⁰.

Wydaje się, że to nie "ostatnie skrzypce", które prowincja Gansu zagra w realizacji tak przełomowego chińsko-białoruskiego mega-projektu jak park przemysłowy "Great Stone". Faktem jest, że ósmym mieszkańcem tego parku jest firma z tej prowincji - "Juxin Malt Technology" - "inwestor, który jest gotowy do budowy przedsiębiorstwa równoległe z budową infrastruktury"⁴¹. Oczekuje się, że firma jako pierwsza uruchomi zakłady produkcyjne w "Great Stone" - do przetwarzania produktów jęczmiennych, w tym słodu browarniczego, inwestując w ten projekt 112 milionów dolarów. Jednocześnie chińscy producenci nie będą konkurować z białoruskimi, "ponieważ zamierzają wysyłać swoje produkty tylko do Chin i krajów trzecich, bez wpływu na rynek białoruski"⁴².

Również chińska prowincja **Jiangsu od kilku lat** demonstruje różnorodne i skuteczne rozwiązania dla zadania aktywnego rozwoju więzi międzyregionalnych z białoruskimi partnerami. W maju 2015 roku podpisała umowę partnerską z Mahiliou voblast, wyznaczając tym dokumentem swój pierwszy zagraniczny priorytet gospodarczy na białoruskiej ziemi. Jednocześnie strony od samego początku współpracy postanowiły aktywnie promować współpracę handlową i gospodarczą "przy realizacji konkretnych projektów między miastami i dużymi podmiotami gospodarczymi"⁴³. Ponadto, firma zidentyfikowała duże perspektywy dla wzajemnie korzystnego partnerstwa w dziedzinie budowy maszyn i urządzeń, obróbki drewna,

⁴⁰ Zhujun, D. Belarus - jeden z najważniejszych krajów dla Chin na Nowym Jedwabnym Szlaku / D. Zhujun // [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/interview/view/belarus-odna-iz-vazhnejshih-dlja-kitaja-stran-na-novom-shelkovom-puti-5137/>

⁴¹ Ogneva, Yu. Nowy mieszkaniec "Great Stone" zbuduje browar do produkcji słodu browarniczego (w języku rosyjskim) / Yu. - - 2015. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/novyy-rezident-velikogo-kamnjapostrait-zavod-po-vypusku-pivovarennoego-soloda-162982-2015/>

⁴² Anatolij Kalinin uczestniczył w uroczystym wmurowaniu pierwszego kamienia pierwszej produkcji w Chińsko-Białoruskim Parku Przemysłowym [Zasoby elektroniczne]. - - 2015. - URL: <http://www.government.by/ru/content/6042>

⁴³ Kulyagin, S. Współpraca z obwodem mohylewskim stanie się priorytetem polityki zagranicznej obwodu Jiangsu - Zhang Lei / S. Kulyagin // [Zasoby elektroniczne]. - - 2015. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/sotrudnichestvo-s-mogilevskoj-oblastju-stanet-prioritetom-vneshnej-politiki-provintsii-tszjansu-chzhan-2568-2015>

budowy wind, produkcji i przetwarzania produktów rolnych. Strona chińska od razu zaproponowała szereg projektów inwestycyjnych w celu stworzenia nowych i wspólnych produkcji w różnych dziedzinach w obwodzie mohylewskim. "W szczególności utworzenie korporacji tekstylnej, budowa kaskady elektrowni wodnych na Dnieprze, produkcja wyposażenia meblowego, uprawa i obróbka lnu"⁴⁴.

Pionierami w tworzeniu partnerstw między miastami obwodu mohylewskiego i Jiangsu były ich centra administracyjne - Mohylew i Nankin, które wiosną 2015 roku zatwierdziły Program Współpracy do 2017 roku, w którym przedstawiły swoje poglądy na temat realizacji wspólnych projektów. Tak więc, mieszkańcy Mohylewa zaofiarowali swoim chińskim partnerom możliwość udziału "w budowie kompleksu hotelowego, parku wodnego i stadionu piłkarskiego na terenie Parku Lasu Peczerskiego, centrum handlowego z podziemnym parkingiem wzdłuż centralnej ulicy Pierwomajskiej, wielofunkcyjnego centrum biurowo-biznesowego z hotelem, kinem, salonem samochodowym i restauracją w sąsiedztwie "Kazimirowki"⁴⁵.

Drugim poważnym partnerem Obwodu Jiangsu na Białorusi jest prawdopodobnie obwód homelski, który wiosną 2016 roku podpisał z tym chińskim regionem umowę o wspólnym udziale w budowie gospodarczego Jedwabnego Szlaku. W tym samym czasie dokumenty dotyczące nawiązania braterskich i przyjacielskich stosunków zostały podpisane przez przywódców komitetów wykonawczych okręgów Mozyr i Zhlobin obwodu homelskiego oraz miast Xuzhou i Lianyungang, położonych w prowincji Jiangsu. Wybór tych miast jako bliźniaków i partnerów jest daleki od przypadkowego.

Xuzhou to ważny punkt na trasie Jedwabnego Drogowego Pasa Gospodarczego, główny węzeł kolejowy i drogowy, gdzie inżynieria i logistyka są dobrze rozwinięte, a także produkowane są znane na całym świecie dźwigi i koparki. Miasto planuje

⁴⁴ Kulyagin, obwód S. Mohylewski i chiński obwód Jiangsu zamierzają pogłębić stosunki gospodarcze (w języku rosyjskim) / S. Kulyagin // [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/mogilevskaja-oblast-i-kitajskaja-provintsija-tszjansu-namereny-uglubljat-ekonomicheskie-otnoshenija-200796-2016/>

⁴⁵ Jemelyanova, O. Mogilev i chiński Nanjing podpisali Program Współpracy na lata 2015-2016 // [Zasoby elektroniczne]. - - 2015. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/sotrudnichestvo-s-mogilevskoj-oblastju-jstane-prioritetom-vneshnej-politiki-provintsii-tszjansu-chzhan-2568-2015>

uruchomienie wspólnej produkcji z "Gomselmash" i "Amkodor", aby zwiększyć wzajemny handel. "W szczególności chcielibyśmy tu kupić białoruskie mleko. Są też plany rozwoju związków w farmaceutyce."⁴⁶ aż do utworzenia wspólnej produkcji leków na Białorusi.

Jeśli chodzi o chińskie miasto 47Lianyungang, liczące ponad pięć milionów mieszkańców, gdzie wkrótce powstaną gigantyczne kompleksy petrochemiczne i stalowe i gdzie obecnie znajdują się trzy porty jednocześnie, nabiera ono dziś szczególnego znaczenia ze względu na włączenie do projektów nowego lądowego i morskiego Jedwabnego Szlaku, ponieważ jest uważane za najbardziej dogodny dostęp do rynków Azji Środkowej dla ładunków z Japonii i Korei Południowej. Oczekuje się, że w ciągu najbliższych pięciu lat przepustowość samego portu Xu Wei wzrośnie z obecnych 40 do 100 milionów ton ładunku. Dlatego strona chińska oferuje swoje usługi logistyczne białoruskim partnerom, ponieważ "więcej towarów z Białorusi, szczególnie produktów mlecznych, ma być dostarczanych do Chin". <...> Białoruski towar może być również prezentowany w przyszłym kompleksie wystawowym w nowym okręgu Xu Wei".

Na przykład, wyroby cukiernicze homelskiego Spartak OJSC, z których ponad 30 ton zostało już wysłanych do chińskich konsumentów na przełomie 2015 i 2016 roku. W przeważającej części były to wyroby z gorzkiej czekolady o niskiej zawartości cukru. Zgodnie z wynikami z 2016 roku "Spartak" OJSC "planuje sprowadzić obroty handlowe z tym krajem do poziomu co najmniej 2 milionów dolarów"⁴⁸. Dobre perspektywy eksportowe otwierają się przed homelskimi producentami również w związku z deklarowanym przez partnerów z Jiangsu zamiarem zakupu produktów mlecznych, mięsnych i miodowych w południowo-wschodnim regionie Białorusi.

⁴⁶ W chińskim Xuzhou uważają Białoruś za obiecującego partnera pasa gospodarczego Jedwabnego Szlaku [Zasoby elektroniczne]. - - 2015. - URL: <http://export.by/?act=newsode=viewage=23d=61949>

⁴⁷ Gryszkiewicz, A. Chiny są gotowe zaoferować Białorusi usługi logistyczne w portach morskich w Lianunganie / A. Gryszkiewicz // [Zasoby elektroniczne]. - - 2015. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/kitaj-gotov-predlozhit-belarusi-logisticheskie-uslugi-v-morskix-portax-ljanjjungana-2485-2015>

⁴⁸ Lysenko, Yu. Homel "Spartak" rozszerza dostawy do Chin. / Yu. Lysenko // [Zasoby elektroniczne] - - 2016. - URL: <http://www.gomel-region.gov.by/ru/economics-ru/view/gomelskij-spartak-rasshirjaet-postavki-v-kitaj-28612/>

Realne plany promocji produktów SvetlogorskKhimvolokno na rynku chińskim otwiera protokół o strategicznej współpracy pomiędzy OAO Belneftekhim Shanghai Trading i Kangda Illumination Material Factory z Lianyungan, podpisany wiosną 2016 roku, zgodnie z którym pierwsza partia nici węglowodorowych Svetlogorsk zostanie wysłana do chińskiego portu do końca 2016 roku. Ciekawe perspektywy współpracy między Prowincją Jiangu a Prowincją Homelską otwierają się również w dziedzinie edukacji - po podpisaniu wiosną 2016 roku umów o współpracy z Uniwersytetem Pedagogicznym Jiangu i Instytutem Technologicznym Xuzhou, a także porozumienia "z Nanjing University of Science w sprawie utworzenia Instytutu Chińszczyzny w Homelskim Regionalnym Uniwersytecie Państwowym"⁴⁹.

Ogólnie rzecz biorąc, Prowincja Jiangu jest również interesująca na Białorusi tym, że to na jej terytorium znajduje się Park Przemysłowy Suzhou, wspólny chińsko-singapurski projekt, którego filozofia stworzyła podstawę parku przemysłowego "Wielki Kamień", który powstaje obecnie w obwodzie smolewiczowskim, w obwodzie mińskim. Nawiasem mówiąc, w sierpniu 2016 roku te parki przemysłowe podpisały umowę o współpracy, której realizacja może przynieść bardzo ciekawe efekty dla obu stron. A w październiku 2016 r. w Nankinie odbyło się pierwsze Forum Współpracy Mediów Jedwabnego Szlaku w ramach partnerstwa Mohylewskiego, które przyjęło tak zwany "Konsensus z Nankinu", przewidujący utworzenie Związku Mediów Jedwabnego Szlaku w celu "aktywnego promowania różnych dialogów, wymiany produktów informacyjnych i zaawansowanych technologii w środkach masowego przekazu, wzmocnienia komunikacji personelu i prowadzenia wspólnych wywiadów pomiędzy mediami znajdującymi się w krajach⁵⁰"jednego pasa, jednej drogi". Oczekuje się, że w ramach tej unii odbędą się szczyty medialne w obecności głów państw zainteresowanych promowaniem projektu Nowego Jedwabnego Szlaku w najważniejszych i najbardziej aktualnych kwestiach jego realizacji. Oczywiście jest

⁴⁹ Region Homelski i Prowincja Jiangu będą wspólnie uczestniczyć w budowie nowego Jedwabnego Szlaku [Zasoby Elektroniczne]. - – 2016. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/gomelskaja-oblast-i-provintsija-tszjansu-budut-vmeste-uchastvovat-v-stroitelstve-novogo-shejkovogo-puti-187904-2016/>

⁵⁰ Chiny utworzyły Związek Mediów Jedwabnego Szlaku [Electronic Resource]. - – 2016. - URL: <http://www.belta.by/world/view/v-kitae-uchrezhden-sojuz-smi-shejkovogo-puti-216041-2016/>

wśród nich temat interakcji pomiędzy regionami krajów położonych na szlakach Jedwabnego Szlaku Gospodarczego. Dlatego w międzynarodowym segmencie białoruskiego dziennikarstwa powinna już teraz znaleźć kompetentną, pełną i adekwatną refleksję.

FOR AUTHOR USE ONLY

Łączenia między regionami rozwijają się

W maju 2017 roku na spotkaniu z przedstawicielami chińskich środków masowego przekazu białoruska głowa państwa zwróciła uwagę na znaczenie rozwoju współpracy międzyregionalnej między Białorusią a Chinami, ponieważ to właśnie w tym regionie znajdują się główne rezerwy dla dalszej interakcji między oboma krajami. Przecież wszystkie porozumienia i uzgodnienia między prezydentami, rządami i agencjami zaplanowane na najwyższym szczeblu mogą być w pełni zrealizowane "tylko poprzez połączenie poszczególnych prowincji i regionów"⁵¹. Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że wiele białoruskich regionów i chińskich prowincji podjęło już wiele konkretnych kroków we współpracy, udowadniając swoim przykładem, że współpraca międzyregionalna jest rzeczywiście wiarygodnym instrumentem stosunków białorusko-chińskich. Obwody te to m.in. obwód **brzeski** i **obwód hunański**.

Obwód brzeski jest jednym z tych białoruskich obwodów, w których rozwój więzi z Chińską Republiką Ludową widzi realne perspektywy zwiększenia wolumenu wzajemnie korzystnej współpracy handlowej i gospodarczej, a zatem stopniowo zwiększa skalę wzajemnych powiązań. Wystarczy powiedzieć, że w okresie styczeń-marzec 2017 roku eksport towarów obwodu brzeskiego na rynek chiński wzrósł o 54% i wyniósł ponad 2,3 miliona dolarów. Poprzez eksport żywności, jak również skór z norek, produktów alkoholowych, materiałów do pieców próżniowych "na koniec roku planuje się osiągnąć kwotę 10 milionów dolarów"⁵².

Wołowina ma stać się bardzo popularnym produktem przedsiębiorstw obwodu brzeskiego na rynku chińskim w 2017 roku. Pod koniec lipca tego roku, przedstawiciele trzech jego producentów - Berezovsky Meat Canning Plant, Pinsky i Brest Meat Processing Plants - podpisali protokół o zamiarze współpracy z Chińską firmą handlową i inwestycyjną przemysłu mięsnego "Great Silk Road", co powinno

⁵¹ Spotkanie z przedstawicielami chińskich mediów [Zasób elektroniczny]. - - 2017. - URL: http://president.gov.by/ru/news_ru/view/vstrecha-s-predstaviteljami-kitajskix-smi-16136/

⁵² Przedsiębiorstwa obwodu brzeskiego w pierwszym kwartale otworzyły dziesięć nowych rynków [Zasobów Elektronicznych]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/predpriyatija-breestskoj-oblasti-v-i-kvartale-otkryli-desjat-novyh-rynkov-sbyta-247512-2017/>

spowodować dostawy wołowiny do Chin do końca roku za 20 milionów dolarów. W tym samym czasie strona chińska natychmiast zaproponowała Berezovsky'emu, aby rozpocząć dostawy. Partnerzy Brest Meat Processing Plant z Chin zamierzają kupować i przetwarzać kości wołowe. "Chińscy biznesmeni zaproponowali zakładowi przetwórstwa mięsnego w Pińsku zwiększenie produkcji wołowiny w ramach joint venture"⁵³. Należy zauważyć, że w pierwszej połowie 2017 roku, wraz z chińską firmą Sina-Trade Berezovsky Meat Canning Plant i Pinsk Meat Processing Plant wysłały już mrożoną wołowinę na rynek południowo-wschodniej Azji za około milion dolarów.

Ogólnie rzecz biorąc, intensyfikacja stosunków obwodu brzeskiego z chińskimi partnerami odbywa się dzisiaj w kilku innych kierunkach. Po pierwsze, przyciąga on do gospodarki inwestycje z Chin. Już pod koniec 2015 roku strona białoruska zaczęła opracowywać kwestie finansowania kilku projektów w Brześciu na koszt chińskich inwestorów. Wśród nich - "budowa fabryki baterii "Volat" w Biełoozersku, zakładu produkcji estrów metylowych w FEZ, przebudowa międzydzielnicowego poradni onkologicznej w Pińsku"⁵⁴. Ostatnimi przykładami w tym zakresie jest oddanie do użytku w lutym 2017 roku na terenie parku "Zareczyca" na stacji Brześć-Sewerny w ramach umowy międzyrządowej między Białorusią a Chinami kompleksu inspekcyjnego przeznaczonego do kontroli towarów przewożonych koleją. "Całkowita inwestycja w finansowanie projektu wyniosła 39 milionów yuanów, czyli około 5,5 dolarów"⁵⁵. Kompleks ten wyposażony jest w technologię szybkiego sterowania, przy pomocy której poruszające się samochody są "oświecone". Prędkość pociągu wynosi od 8 do 30 kilometrów na godzinę. Pamiętamy również rejestrację w Baranowiczach przedsiębiorstwa "CRC-CUEC ZheldorTekhnika", w które chińscy inwestorzy

⁵³ W ciągu roku Białoruś dostarczy Chinom wołowinę o wartości 20 milionów dolarów [Zasoby elektrotechniczne]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/belarus-za-god-postavit-v-kitaj-govjadiny-na-20-mln-259164-2017/>

⁵⁴ Vechorko, S. Ekspansja eksportowa jest zdeterminowana przez główny czynnik wzrostu gospodarki obwodu brzeskiego w 2016 roku (w języku rosyjskim) / S. Vechorko // [Zasoby elektroniczne]. - - 2015. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/rasshirenie-eksporta-opredeleno-glavnym-faktorem-rosta-ekonomiki-brestskoj-oblasti-v-2016-godu-175763-2015/>

⁵⁵ Vechorko, S. Kompleks inspekcyjno-kontrolny do skanowania pociągów towarowych jest wprowadzony w Brześciu / S. Vechorko // [Zasoby elektroniczne]. - 2017 - URL: <http://www.belta.by/regions/view/inspeksionno-dosmotrovij-kompleks-dlja-skanirovanija-gruzovyh-poezdov-vveden-v-breste-233118-2017/>

zainwestowali milion dolarów. W 2018 roku w wolnej strefie ekonomicznej "Brześć" ma zostać uruchomione przedsiębiorstwo do produkcji diod LED, które przyciągnęło inwestycje również z Chin. W sumie Brześć przekazał już 37 projektów inwestycyjnych chińskim partnerom do wspólnej realizacji w perspektywie średnioterminowej.

Drugim strategicznym kierunkiem współpracy między obwodem brzeskim a stroną chińską jest kompleksowe wzmocnienie kontaktów międzyregionalnych. Prowincje Hubei, Anhui i Henan są jednymi z głównych partnerów regionu białoruskiego w tym zakresie. W szczególności współpraca z prowincją **Hubei** ma ponad 20 lat historii. "W tym czasie, Brześć i Xiaogan, Baranowicze i Chibi stały się również miastami bliźniaczymi położonymi w tych regionach⁵⁶. To właśnie współdziałanie miast partnerskich ma niezbędny potencjał, aby stać się najważniejszym instrumentem białorusko-chińskiej współpracy międzyregionalnej. W ten sposób ten sam Xiaogang może stać się trampoliną dla brzeskich eksporterów, na podstawie której można rozwijać chiński rynek. Z tego powodu, partnerzy z siostrzanego miasta już zasugerowali, że "brzeskie przedsiębiorstwa przetwórcze powinny nawiązać współpracę w zakresie dostaw produktów mleczarskich i mięsnych do Chin"⁵⁷. Bardzo obiecującą współpracę może mieć również nowa para miast partnerskich z obwodu brzeskiego i obwodu hubejskiego - Pińsk i Xiang Yang, które podpisały umowę o współpracy w kwietniu 2017 roku. Dokument ten przewiduje rozwój wzajemnie korzystnej współpracy handlowej i gospodarczej, naukowej, technologicznej i kulturalnej. I jest tu wiele okazji. Wszakże Xiang Yang, który znajduje się w centralnych Chinach, "jest domem dla 6 milionów ludzi. Miasto ma około 2,8 tysiąca lat. Zachowało się tam wiele zabytków związanych z dawnym

⁵⁶ Zalessky, B. Stosunki międzynarodowe i media. Cechy wielosektorowej współpracy międzynarodowej w okresie globalnych wyzwań / B. Zalessky. - Palmarium Academic Publishing : Saarbrucken, Deutschland / Niemcy, 2016. - – C. 219.

⁵⁷ Chernovolova, A. Chińskie przedsiębiorstwa są zainteresowane współpracą z przedsiębiorstwami przetwórczymi Brestu / A. Chernovolova // [Zasoby elektroniczne]. - – 2015. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/kitajskie-kompanii-zainteresovany-v-sotrudnichestve-s-pererabatyvajuschimi-predpriijatijami-bresta-167088-2015/>

okresem chińskiej historii. W rolnictwie Xiang Yang, inżynierii mechanicznej, elektronice są dobrze rozwinięte"⁵⁸.

Jeśli chodzi o prowincję **Anhui**, w grudniu 2016 r. podpisano z jej przedstawicielami protokół intencyjny w celu ustanowienia partnerstwa w dziedzinie gospodarki, przemysłu, rolnictwa, edukacji i turystyki. Oczekuje się, że "na podstawie tego dokumentu zostanie zawarte porozumienie o współpracy między obwodem brzeskim a obwodem anhui"⁵⁹. Jednocześnie strony omówiły pierwsze konkretne projekty tej współpracy międzyregionalnej. W szczególności JAC Motors, produkujący minibusy, wyraził zainteresowanie utworzeniem spółki joint venture z Brestmash w celu produkcji małych samochodów osobowych i dostawczych o dużym potencjale eksportowym.

Inny wspólny projekt został niedawno omówiony podczas wizyty przedstawicieli zagranicznej firmy budowlanej z Obwodu Anhuskiego na Białorusi, którzy badali możliwości wydobycia w naszym kraju. W obwodzie brzeskim zaoferowano im budowę zakładu górnictwo-przerobczego na złożu Gorodnoje w powiecie stolińskim, gdzie znajdują się piaski kwarcowe, które mogą być wykorzystywane do produkcji materiałów budowlanych, a także w przemyśle szklarskim. Możliwości Ankhof Foreign Economic Construction Corporation w obwodzie brzeskim jest już dobrze znana, ponieważ wygrała tutaj przetarg na budowę budynków mieszkalnych na podstawie ogólnego kontraktu z udziałem pomocy technicznej i gospodarczej z Chin. A teraz w tym białoruskim regionie powstają cztery 10-piętrowe domy według standardowego projektu, w każdym z nich znajdują się mieszkania socjalne. Dwa z nich są w trakcie budowy w nowych obwodach brzeskich - południowo-wschodnim nr 4 i południowo-zachodnim nr 3. W dzielnicy Zagórskiego w Pińsku pojawiają się jeszcze dwa panele wielopiętrowych domów. W tym przypadku "budowa czterech wielopiętrowych budynków jest pierwszym etapem wspólnego

⁵⁸ Pińsk i Chińczycy Xiang Yang podpisali umowę o współpracy [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - Tryb dostępu: <http://www.belta.by/regions/view/pinsk-i-kitajskij-sjan-jan-podpisali-soglashenie-ot-sotrudnichestve-243097-2017/>.

⁵⁹ Chernovolova, A. Chińskie przedsiębiorstwo jest zainteresowane wspólną produkcją z "Brestmash" / A. Chernovolova // [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/kitajskaja-kompanija-zainteresovana-sozdat-sovmestnoe-proizvodstvo-s-brestmashem-222370-2016/>

projektu". Jego drugi etap przewiduje budowę trzech kolejnych budynków socjalnych: po jednym w Baranowiczach, Pińsku i Żabince"⁶⁰. Jeśli chodzi o trzeci etap współpracy w zakresie budowy mieszkań socjalnych, "w regionie planowane jest wybudowanie dwóch domów: 90 mieszkań w Stolinie i 80 mieszkań w Baranowiczach"⁶¹.

Kolejnym chińskim regionem, z którym obwód brzeski zamierza podpisać umowę o współpracy, jest obwód **Henan**. Przynajmniej Brzeski Obwodowy Komitet Wykonawczy ma nadzieję, że "umowy z obwodem Henańskim zostaną podpisane, być może w 2017 roku"⁶². Tymczasem wśród uczestników drugiego forum kontaktów biznesowych "Brześć-2017", które odbyło się pod koniec kwietnia 2017 roku, wśród biznesmenów z 14 krajów znalazły się cztery firmy z obwodu Henanowskiego, których sfera zainteresowań zawodowych obejmuje kwestie inwestycji i eksportu białoruskich towarów do Chin. Są to: Zhong Bai Shiye, Navigation zbudował instalację antyseptyczną, Żuraw Żółta Rzeka odporny na wybuchy, Yuan Henry biżuteria. Należy założyć, że nawiązane kontakty przedstawicieli środowiska biznesowego stron utorują drogę do pełnowymiarowego współdziałania Obwodu Brzeskiego i Obwodu Henańskiego w całej gamie partnerstw międzyregionalnych w bardzo bliskiej przyszłości.

Zainteresowany realizacją wspólnych projektów z obwodem brzeskim i dużą prowincją rolniczą Chin - **Gansu**. W czerwcu 2017 roku, wizyta w Brześciu delegacji z miasta Bajinh z tego obwodu dała nowy impuls do tej obiecującej współpracy. Od ponad roku Brześć i Bajin pracują nad porozumieniem o zamiarach rozwoju stosunków handlowych i gospodarczych. Strony są poważnie zaangażowane w intensyfikację tego zaangażowania, jak pokazują dane liczbowe: "Nastąpił znaczny wzrost dostaw do Chin. W okresie styczeń-kwiecień tego roku eksport [z *Brześcia*] wyniósł około 700

⁶⁰ Chernovolova, A. Zbudowana z atrakcją chińskich domów stołecznych w obwodzie brzeskim zostanie dostarczona na początku 2017 roku (w języku rosyjskim) / A. Chernovolova // [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/postroennye-s-privlecheniem-kitajskogo-kapitala-doma-v-brejskoj-oblasti-sdadut-v-nachale-2017-goda-220261-2016/>

⁶¹ Domy zbudowane przy pomocy chińskiej pomocy technicznej pojawiają się w Baranowiczach, Pińsku i Żabince [Zasób elektroniczny]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/postroennye-s-tehpomoschiju-kitaja-doma-pojavjatsja-v-baranovichah-pinske-i-zhabinke-246189-2017/>

⁶² Obwód Czernowółowy, A. Brzeski planuje podpisać umowę o współpracy z obwodami Anhui i Henan // [Zasoby elektroniczne]. - - 2016. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/brestskaja-oblast-planiruet-podpisat-dogovory-o-sotrudnicestve-s-provintsijami-anhoj-i-henan-212791-2016/>

tysięcy dolarów w 2016 roku, w tym okresie wynosił 50 tysięcy dolarów"⁶³. Najwyraźniej jest to dopiero początek rozwoju eksportu obwodu brzeskiego na rynek obwodu gujańskiego.

Po stronie chińskiej Obwód **Hunowski**, który w kwietniu 2017 roku podpisał umowę o nawiązaniu przyjaznych stosunków z **Obwodem Mohylewskim**, ostatnio pokazał ciekawe podejście do organizowania interakcji z białoruskimi partnerami. Fakt ten jest kolejną wymowną ilustracją przebiegu kompleksowego partnerstwa strategicznego i korzystnej dla obu stron współpracy, którą kontynuują dziś Republika Białorusi i Chińska Republika Ludowa, gdzie "współpraca międzyregionalna powinna stać się motorem napędowym w stosunkach między tymi dwoma krajami"⁶⁴. Prowincja Hunan jest przecież nie tylko agrarnym, ale także znaczącym regionem przemysłowym, który z powodzeniem rozwija się i znajduje się w czołówce Chin. Wystarczy powiedzieć, że "około 70 milionów ludzi mieszka tutaj, prowincja zajmuje 9. miejsce w kraju pod względem PKB". Poza tym, Hunan jest miejscem narodzin Mao Zedonga, który stworzył nowe Chiny⁶⁵.

Podpisane porozumienie było logiczną kontynuacją już nawiązanego partnerstwa między stronami, które latem 2016 roku przyjęło Memorandum o współpracy, które faktycznie poparło utworzenie wspólnego przedsiębiorstwa "Zumlion - MAZ", założonego przez chińską firmę Zoomlion i JSC "Miński Zakład Samochodowy", a którego bazą produkcyjną stały się przedsiębiorstwa obwodu mohylewskiego - "Mohylewtransmash" i "Strommashina". Na swoich terenach strony "organizują produkcję specjalistycznego sprzętu budowlanego i użyteczności publicznej, w tym żurawi samochodowych, betonomieszarek, pomp do betonu,

⁶³ Chiński obwód Gansu jest zainteresowany wspólnymi projektami z obwodem brzeskim [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/kitajskaja-provintsija-gansu-zainteresowana-v-sovmestnyh-proektah-s-brejskoj-oblastju-254439-2017/>

⁶⁴ Spotkanie z Du Jiahao, sekretarzem Komitetu Komunistycznej Partii Chin w prowincji Hunan [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - URL: http://president.gov.by/ru/news_ru/view/vstrecha-s-sekretarem-komiteta-kommunisticheskoj-partii-kitaja-provintsii-xunan-du-tszjaxao-16018/

⁶⁵ Gryszkiewicz, A. Współpraca między Białorusią a Hunanem powinna stać się wzorem dla innych chińskich prowincji - Du Jiahao / A. Gryszkiewicz // [Zasób elektroniczny]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/politics/view/sotrudnichestvo-belarusi-i-hunanja-dolzno-stat-obraztsom-dlja-drugih-kitajskih-provintsij-du-tszjahao-242496-2017/>

samochodów ciężarowych, kombajnów i wozów strażackich"⁶⁶. W maju 2017 roku OOO Zumlion-MAZ zamontował na wolnych terenach zakładu "Mogilevtransmash" pierwszy dźwig samochodowy o udźwigu 25 ton, który może być wykorzystywany do przemieszczania prawie każdego obiektu - od kontenerów do ponadgabarytowych ładunków budowlanych. Oznacza to, że lokalne przedsiębiorstwo wchodzi w aktywny etap białorusko-chińskiej produkcji maszyn. "Jednocześnie firma "Zkmillion-MAZ" kontynuuje prace nad nowymi modelami, które pojawią się w najbliższych miesiącach"⁶⁷. Uruchomienie seryjnej produkcji nowych urządzeń planowane jest na rok 2018.

Nowa umowa między Obwodem Hunańskim a Obwodem Mohylewskim, oparta na zasadach równości i wzajemnych korzyści, zwiększy wymianę i współpracę w dziedzinie gospodarki, handlu, turystyki, kultury, edukacji, kształcenia specjalistów. Ponadto Białoruś ma nadzieję, że chińskie przedsiębiorstwo "Zumlion", które w lutym 2017 roku zarejestrowało spółkę joint venture do produkcji budowlanego i komunalnego sprzętu specjalnego w Wolnej Strefie Ekonomicznej "Mohylew", będzie mogło jeszcze szerzej kręcić się w Chińsko-Białoruskim Parku Przemysłowym "Wielki Kamień", gdzie z jego udziałem w kwietniu 2017 roku położono kamień węgielny pod budowę zakładu produkcji sprzętu dla białorusko-chińskich pojazdów specjalnych. Sam fakt, że ta budowa się rozpoczęła, wiele mówi. Przecież strona białoruska tworzy w tym parku potężną infrastrukturę i daje poważne preferencje tym inwestorom, którzy będą wytwarzać wyniki "w postaci wysokiej technologii, produkcji zorientowanej na eksport z gwarantowanym rynkiem"⁶⁸.

Tak więc, w ciągu dwóch lat, nowy zakład "będzie produkował sprzęt drogowy, budowlany i komunalny". Początkowe inwestycje kapitałowe wyniosą około 50

⁶⁶ Emelianova, O. Umowa o nawiązaniu przyjaznych stosunków została podpisana przez gubernię Hunan i obwód Mohylewski / O. Emelianova // [Zasób elektroniczny]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/soglashenie-ob-ustanovlenii-druzhestvennyh-otnoshenij-podpisali-provintsija-hunan-i-mogilevskaja-oblast-242796-2017/>

⁶⁷ Kulyagin, S. Pierwszy białorusko-chiński autokar zmontowany w Mohylewie / S. Kulyagin // [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/pervyj-belorusko-kitajskij-avtokran-sobran-v-mogileve-247805-2017/>

⁶⁸ Spotkanie z Zhangiem Dejiangiem [Zasoby Elektroniczne], przewodniczącym Stałego Komitetu Narodowego Kongresu Ludowego. - - 2017. - URL: http://president.gov.by/ru/news_ru/view/vstrecha-s-predsdatelem-postojannogo-komiteta-vsekitajskogo-sobranija-narodnyx-predstavitelej-chzhan-16055/

milionów dolarów, a w najbliższej przyszłości firma ta powinna wytwarzać produkty o wartości do 300 milionów dolarów rocznie⁶⁹. Schemat pracy będzie następujący: chińskie przystawki powstaną w obwodzie smolewiczyskim, w mińskim woblecie, stamtąd zabiorą je do Mahiliou, tam na podwoziu białoruskim zainstaluje się "Mahilioutransmash", aby przygotować specjalne pojazdy. Oczekuje się, że liczba pracowników tego przedsiębiorstwa w parku przemysłowym wyniesie około pięćset osób.

Początkowo planowane są dostawy produktów przyszłego zakładu do krajów Euroazjatyckiego Związku Gospodarczego, Wspólnoty Niepodległych Państw i ewentualnie Europy, ponieważ sprzęt ten jest "absolutnie konkurencyjny pod względem parametrów technicznych, ceny i jakości". Poziom technologii jest globalny, a cena jest znacznie niższa⁷⁰. Wynika to z faktu, że Mińskie Zakłady Samochodowe i firma "Zoomlion" mają już doświadczenie w tworzeniu i certyfikacji kilku typów urządzeń - dźwigów samochodowych o udźwigu 40 i 60 ton, pojazdów użytkowych. Ponadto, jeszcze przed grudniem 2017 r., "specjaliści będą musieli zbadać rynek i opracować 8 nowych modeli, a w przyszłym roku rozpoczną masową produkcję"⁷¹.

Jeśli chodzi o inne obiecujące obszary współpracy z Obwodem Hunańskim, ten sam obwód mohylewski planuje zorganizować dostawy żywności, a przede wszystkim produktów mlecznych - jogurtów, lodów, mleka - do partnerów chińskich, na które popyt w Chinach obecnie wyraźnie rośnie. W szczególności gospodarstwo "Babuszkin Krynka" planuje, oprócz eksportu mleka sterylizowanego, pełnego w proszku i odtuszczonego, serwatki w proszku, serów i masła, "ustanowić dostawy przetworów z mleka pełnego". Trwają negocjacje w tej sprawie z Hunan zhongnan

⁶⁹ Ogneva, Yu. Planuje się otwarcie w "Wielkim Kamieniu" za dwa lata (po rosyjsku) / Yu. Ogneva // [Zasoby elektroniczne] zakładu zajmującego się tworzeniem urządzeń dla specjalnych maszyn. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/zavod-po-sozdaniyu-oborudovaniya-dlja-spetstehniki-planiruetsja-otkryt-v-velikom-kamne-cherez-dva-goda-242899-2017>

⁷⁰ Ogneva, Yu. Zoomlion zakład w parku "Velikiy Kamen" ma duży potencjał eksportowy - Semashko / Yu. Ogneva // [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/economics/view/zavod-zoomlion-v-parke-velikij-kamen-obladaet-bolshim-eksportnym-potentsialom-semashko-242901-2017/>

⁷¹ Zoomlion zbuduje fabrykę w "Wielkim Kamieniu", aby stworzyć wyposażenie dla pojazdów specjalnych [Zasób elektronów]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/newscompany/view/zoomlion-postroit-v-velikom-kamne-zavod-po-sozdaniyu-oborudovaniya-dlja-spetstehniki-242736-2017/>

antimony and tungsten co., Ltd. z prowincji ⁷²Hunan. A zakłady mięsne Mohylew i Bobruisk mają tam możliwość eksportu wołowiny w ilości około tysiąca ton miesięcznie.

Przyciągnięcie inwestorów z tego obwodu do wolnej strefy ekonomicznej "Mohylew", a także do siedmiu obwodów Kraju Pridneprowskiego graniczących z Federacją Rosyjską i objętych dekretem prezydenckim "O rozwoju społeczno-gospodarczym południowo-wschodniego obwodu mohylewskiego". Dokument ten, jak wiemy, zapewnia znaczące preferencje dla inwestorów, którzy przyjeżdżają tu realizować swoje projekty.

Wśród priorytetowych obszarów, które chińscy partnerzy oferują do inwestycji w obwodzie mohylewskim, znajdują się przetwórstwo rolne, alternatywne źródła energii oraz zaawansowane technologicznie branże związane z wydobywaniem i przetwarzaniem lokalnych minerałów. W szczególności mówimy o lokalnych przedsiębiorstwach zajmujących się wydobywaniem torfu, które mogłyby zorganizować interakcję ze stroną chińską w zakresie wydobycia torfu i produkcji złożonych nawozów mineralnych na jego podstawie w celu ich realizacji nie tylko w Chinach, ale także na rynkach innych krajów. Wszak "Chiny są dziś zainteresowane odbudową swoich gleb, biorąc pod uwagę wsparcie państwa, a to wymaga żyznych nawozów wysokiej jakości na bazie roślin strączkowych i torfu. Jest to prawdziwy projekt inwestycyjny, który może być opłacalny dla zachodnich regionów obwodu mohylewskiego, gdzie znajdują się duże złoża torfu końskiego"⁷³.

Kolejny interesujący projekt został przyjęty do realizacji w 2015 roku, kiedy to firma 74 "Mogilevliftmash" zaczęła tworzyć wspólną produkcję schodów ruchomych z chińskimi partnerami. "Stworzenie nowego zakładu produkcyjnego jest spowodowane

⁷² Obwódulyagin, S. Mohylew w pierwszym kwartale ponad trzykrotnie zwiększył eksport do Chin / S. Kulyagin // [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/mogilevskaja-oblast-v-i-kvartale-uvlechila-eksport-v-kitaj-bolee-chem-v-tri-raza-245839-2017/>

⁷³ Kulyagin, S. Projekty inwestycyjne za 200 milionów dolarów są przygotowywane w obwodzie mohylewskim na rozwój chińskich kredytów / S. Kulyagin // [Zasoby elektroniczne]. - - 2015. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/investproekty-na-200-mln-podgotovleny-v-mogilevskoj-oblasti-dlja-osvoenija-kitajskih-kreditov-174377-2015/>

⁷⁴ "Mogilevliftmash zaczął zakładać JV z chińskimi partnerami do produkcji schodów ruchomych [Electronic Resource]. - - 2015. - URL: <http://mogilev-region.gov.by/news/mogilevliftmash-pristupil-k-sozdaniyu-sp-s-kitajskimi-partnerami-po-vypusku-eskalatorov>

popytem rynkowym. <...> Nowe produkty są obecnie poszukiwane zarówno na rynku krajowym, jak i na rynkach zagranicznych, w tym w związku z aktywną budową dużych centrów handlowo-rozrywkowych, budową i rozwojem metra . Ponadto obywatele Mohylewa planują wyposażyć windy w chińskie stacje kontroli i sprzedać je do krajów Trzeciego Świata.

Należy również zauważyć, że inny kierunek rozwoju partnerstwa międzyregionalnego, który jest planowany w obwodzie Hunan i Mohylewskim, zostanie zbudowany na wzmocnieniu relacji między miastami obu regionów. A "możliwość podpisania umowy o współpracy pomiędzy miastem Changsha i Mohylewem, centrum administracyjnym obwodu Hunan, jest już rozważana⁷⁵.

Podczas wspomnianego spotkania prezydenta Białorusi z chińskimi dziennikarzami zauważono, że rok 2017 zarówno w Mińsku, jak i w Pekinie jest oceniany jako punkt zwrotny w stosunkach dwustronnych. I wiele w realizacji planów będzie zależało od regionów obu państw, które w najbliższej przyszłości powinny wykazać się jeszcze większą skutecznością wspólnych działań, adekwatną do obecnego poziomu opartego na zaufaniu wszechstronnego partnerstwa strategicznego i wzajemnie korzystnej współpracy między Republiką Białorusi a Chińską Republiką Ludową.

⁷⁵ Emelianova, O. Umowa o nawiązaniu przyjaznych stosunków została podpisana przez gubernię Hunan i obwód Mohylewski / O. Emelianova // [Zasób elektroniczny]. - - 2017. - URL: <http://www.belta.by/regions/view/soglashenie-ob-ustanovlenii-druzhestvennyh-otnoshenij-podpisali-provintsija-hunan-i-mogilevskaja-oblast-242796-2017/>

FOR AUTHOR USE ONLY

Decyzje komitetu współpracy jako aktualny temat medialny

W listopadzie 2018 roku w Pekinie odbyło się trzecie posiedzenie Białorusko-Chińskiego Międzyrządowego Komitetu Współpracy, na którym strony uzgodniły: po pierwsze, rozszerzenie wzajemnej wymiany handlowej; po drugie, zwiększenie wzajemnych inwestycji; po trzecie, wzmocnienie więzi międzyregionalnych; po czwarte, podpisały plan działania na rok edukacji Białorusi w Chinach w 2019 roku. Powiedzmy od razu, że strony bez wątpienia mają niezbędne warunki do pomyślnej realizacji zadań określonych w każdym z tych wektorów rozwoju, co sprawia, że są one przedmiotem szczególnej uwagi przedstawicieli międzynarodowego segmentu białoruskiego i chińskiego dziennikarstwa, których zawodową powinnością jest odpowiednie pokrycie realizacji całego zestawu planów mających na celu osiągnięcie poziomu kompleksowego partnerstwa strategicznego i wzajemnie korzystnej współpracy w stosunkach białorusko-chińskich.

Jeśli chodzi o **rozszerzenie wzajemnej wymiany handlowej**, to cel wyznaczony przez stronę białoruską jest następujący: "Wielkość białoruskiego eksportu do Chin w perspektywie średnioterminowej powinna osiągnąć 5 miliardów dolarów"⁷⁶. Oczekuje się, że uda się to osiągnąć w kilku kierunkach jednocześnie, z których jednym jest zwiększenie dostaw białoruskich produktów rolnych dla chińskich konsumentów. Wystarczy powiedzieć, że przez trzy czwarte 2018 roku Białoruś wysłała do Chin żywność o wartości 52 milionów dolarów. A do końca czwartego kwartału, ta liczba powinna się podwoić. Jednocześnie "wiodącą pozycję w białoruskim eksporcie zajmują produkty mleczarskie, których dostawy wzrosły 9-krotnie w porównaniu z tym samym poziomem w 2017 roku"⁷⁷. Do tak szybkiej dynamiki przyczynił się również fakt, że w listopadzie 2018 roku do Chongqing w

⁷⁶ Griszkievicz, A. Białoruski eksport do Chin w perspektywie średnioterminowej powinien osiągnąć poziom 5 miliardów dolarów - Snopkow / A. Griszkievicz // [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <http://news.21.by/economics/2018/11/06/1648136.html>

⁷⁷ Ministerstwo Rolnictwa: eksport białoruskich produktów rolnych do Chin na koniec roku wyniesie 100 milionów dolarów [Zasoby elektrotechniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/minselhozprod-eksport-belorusskoj-selhozproduktсии-v-kitaj-po-itogam-goda-dostignet-100-mln-324799-2018/>

Chinach przyjechał trzeci pociąg z białoruskimi produktami mlecznymi, składający się z 41 kontenerów o łącznej wadze przekraczającej tysiąc ton. Zachęcające jest również to, że "strony uzgodniły, że w najbliższym czasie osiągną tygodniowy rozkład jazdy pociągów do Chongqing z białoruskimi produktami rolnymi"⁷⁸. Ponadto w 2019 roku białoruska JSC "Meat and Dairy Company" oraz spółka joint venture "Sinoby Agriculture" podpisały umowę na dostawę produktów mlecznych za 30 milionów dolarów.

Rozbudowa linii produktów w prowincji Hebei w 2019 r. za pośrednictwem wspólnego przedsiębiorstwa "Zunshen Gomei Agricultural Machinery Enterprise" LLC, opartego na wspólnym kapitale Gomselmash OJSC i Zunshen Industrial Corporation, wniesie znaczący wkład we wzajemne **inwestycje**. Przypomnijmy, że umowa ramowa o utworzeniu tego przedsiębiorstwa została podpisana w 2014 roku, a rok później zawarto umowę strategiczną, której realizacja doprowadziła w 2016 roku do rozpoczęcia produkcji wspólnych produktów – maszyn do zbioru pasz i kolb. W ciągu trzech lat z zestawów maszyn Gomselmash zebrano około pięćset kombajnów. Do kwietnia 2019 roku planowane jest uzupełnienie gamy produkowanych maszyn o siewkarnie o mocy 290 i 450 koni mechanicznych. W tym celu w hrabstwie Wei Xiang prowincji Hebei wybudowano już nowy budynek produkcyjny, który pozwoli na zwiększenie produkcji maszyn rolniczych do półtora tysiąca sztuk rocznie. "Chińscy partnerzy planują budowę kolejnego budynku, który zwiększy moce produkcyjne do 3 tys. kombajnów"⁷⁹.

Jeśli chodzi o **zacieśnianie więzi międzyregionalnych**, współpraca między obwodem mohylewskim a obwodzie łowieckim może być bardzo skuteczna i obiecująca, gdzie strony zamierzają skupić się na takich strategicznych obszarach jak gospodarka, inwestycje i turystyka. Jednocześnie w pierwszej fazie wysiłki regionu i województwa będą koncentrować się na przyspieszeniu rozwoju turystyki. Faktem

⁷⁸ Do Chongqing przyjechał pociąg z białoruskimi produktami mlecznymi. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/poezd-s-belorusskoj-molochnoj-produktsiej-pribyl-v-chuntsin-324784-2018/>

⁷⁹ Homelskie przedsiębiorstwo budowy maszyn rolniczych Junshen zamierza w 2019 roku rozszerzyć swoją linię produktów [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/regions/view/predpriyatie-selhozmaszinostroenija-tszunshen-gomei-namereno-v-2019-godu-rasshirit-linejku-produktsii-325877-2018/>

jest, że strony są pewne: "Istnieje związek pomiędzy trendami rozwoju turystyki a ogólnym stanem gospodarki, dlatego też kierunek ten jest wybrany jako jeden ze strategicznych dla wzmocnienia i rozwoju wspólnej współpracy⁸⁰. Dlatego, jeśli chodzi o projekty infrastrukturalne, biznesmenom z prowincji Hunan zaproponowano już budowę hoteli, kompleksów kulturalnych i rozrywkowych, a nawet restauracji z kuchnią chińską w obwodzie mohylewskim, gdzie turyści z Chin mogliby czuć się komfortowo. Kolejnym krokiem w rozwoju tej międzyregionalnej współpracy inwestycyjnej mogłyby być projekty dotyczące przetwarzania lokalnych surowców i wytwarzania produktów żywnościowych, z perspektywą ich eksportu do Chin i innych krajów. W tym celu chińskim inwestorom oferuje się już około dwustu lokalizacji.

W listopadzie 2018 roku Mińsk i Szanghaj podpisały porozumienie o zamiarze nawiązania przyjaznych stosunków. Zdaniem stron, dokument ten jest bardzo ważny dla rozwoju bliższych kontaktów handlowych i realizacji konkretnych projektów: "Będzie to platforma dla rozwoju naszych relacji we wszystkich sferach."⁸¹ Przedstawiciele chińskiego miasta interesują się doświadczeniami Mińska w przemyśle, obróbce metali, budowie maszyn. A białoruski kapitał jest zainteresowany partnerstwem z inwestorami z Szanghaju "w zakresie zarządzania infrastrukturą miejską, systemu "Smart City", systemu transportowego, poprawy, zagospodarowania stałych odpadów komunalnych"⁸². Wcześniej Mińsk podpisał już umowy o nawiązaniu stosunków partnerskich z takimi miastami Chin jak Changczun, Pekin, Shenzhen, a także o nawiązaniu współpracy - z Szenjangą.

Ważny szczegół: podpisanie listopadowego porozumienia poprzedziło forum handlowo-gospodarcze "Żagle Szanghaju", które odbyło się we wrześniu 2018 roku w Mińsku, gdzie przedstawiciele tego chińskiego miasta stwierdzili, że "biorąc pod

⁸⁰ Kulyagin, obwód S. Mohylewski i chińska prowincja Hunan zamierzają przyspieszyć rozwój wzajemnej turystyki (w języku rosyjskim) / S. Kulyagin // [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/regions/view/mogilevskaja-oblast-i-kitajskaja-provintsija-hunan-namereny-uskorit-razvitiye-vzaimnogo-turizma-325776-2018/>

⁸¹ Umowa o współpracy między Mińskiem a Szanghajem przeniesie partnerstwo na nowy poziom - Jiang Ping [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/regions/view/soglashenie-o-sotrudnichestve-minska-i-shanhaja-vyvedet-partnerstvo-na-novyy-uroven-tszjan-pin-321797-2018/>

⁸² Mińsk liczy na pomoc Szanghaju w modernizacji infrastruktury miejskiej [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/minsk-rasschityvaet-na-pomosch-shanhaja-v-modernizatsii-gorodskoj-infrastruktury-321799-2018/>

uwagę obecne dobre stosunki białorusko-chińskie, realizacja nowych wspólnych projektów, w tym z szanghajskimi biznesmenami, ma duże perspektywy"⁸³. To forum handlowo-gospodarcze zgromadziło w białoruskiej stolicy ponad 130 krajowych i chińskich przedsiębiorstw zainteresowanych współpracą w zakresie budowy maszyn, budownictwa, technologii informatycznych, przemysłu chemicznego, ochrony środowiska, przemysłu lekkiego, spożywczego, produkcji biżuterii. Do Mińska przyjechali chińscy producenci sprzętu elektronicznego i gospodarstwa domowego, odzieży i tkanin, opakowań na sprzęt medyczny, kosmetyków, zabawek, biżuterii, a także importerzy samochodów, sprzętu elektrycznego i spawalniczego, sprzętu komputerowego, zainteresowani znalezieniem partnerów biznesowych na Białorusi.

Symboliczne jest również to, że podpisanie tego porozumienia miało miejsce podczas pierwszych China International Import Expo, które odbyły się w Szanghaju, na których zaprezentowano solidną listę mińskich przedsiębiorstw i organizacji. Wśród nich są: Mińskie Zakłady Ciągnikowe, Mińsk Chlebprom, Kommunarka, Mińskie Zakłady Samochodowe, Integral, Mińskie Zakłady Mleczarskie nr 1. W Szanghaju i na Białoruskim Uniwersytecie Państwowym, znajdującym się, jak wiadomo, w Mińsku, zademonstrowano obszerne portfolio swoich osiągnięć w dziedzinie oprzyrządowania, automatyzacji produkcji, medycyny, rolnictwa - ponad trzydzieści. W szczególności ekspozycja importowanych towarów i usług pokazała jego jednostkę medyczną hipertermii ogólnej "Bird-M", przeznaczoną do kompleksowego leczenia różnych form raka w klinikach specjalistycznych. Wśród innowacji BSU zaprezentowano również w Szanghaju "fitosole do korygowania podwyższonego progu wrażliwości smakowej na sól kuchenną, jadalne folie opakowaniowe, serię biopreparatów weterynaryjnych do leczenia i zapobiegania chorobom zwierząt

⁸³ Gryszkiewicz, A. Forum "Żagle Szanghaju" w Mińsku przyczyni się do realizacji wspólnych projektów (w języku rosyjskim) / A. Gryszkiewicz // [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/forum-parus-shanhaja-v-minske-posposobstvue-realizatsii-sovmestnyh-proektov-lin-sjan-317232-2018/>

rolniczych i domowych, leki przeciwtumoralne, kompleks sprzętu i oprogramowania" Kalibracja "⁸⁴.

Interesującą kontynuację współpracy między Mińskiem a Szanghajem można uzyskać na poziomie partnerstwa poszczególnych dzielnic tych miast. W tym przypadku mówimy o sowieckim okręgu stolicy Białorusi i Czaninie Szanghaju, które we wrześniu 2018 roku podpisały umowę ramową o współpracy. Co ciekawe, "współpraca pomiędzy dwoma okręgami rozpoczęła się w 1994 roku, kiedy to podpisano pierwszą umowę o współpracy. W tym czasie obroty handlowe wzrosły kilkakrotnie"⁸⁵. Tym razem strony wyraziły zainteresowanie realizacją szeregu wspólnych projektów. W szczególności Magic of Light LLC zaoferowała chińskim biznesmenom partnerstwo w produkcji hologramów ochronnych. rozważa znalezienie partnerów w Szanghaju i Mińsku OJSC "Promsvyaz" do udziału w projekcie przeniesienia produkcji przedsiębiorstwa do chińsko-białoruskiego parku przemysłowego "Great Stone". Propozycja inwestycyjna dotycząca utworzenia wielofunkcyjnego centrum medyczno-naukowo-praktycznego została złożona przez spółkę Medical Initiative.

Najwyraźniej inny powiat mińsk - Frunzenski, który we wrześniu 2018 roku podpisał umowę o partnerstwie z chińskim miastem Jilin, położonym w prowincji Girin, znacznie zintensyfikuje w najbliższej przyszłości swoje kontakty międzynarodowe. Przyjęty przez strony dokument przewiduje rozwój stosunków handlowych i gospodarczych oraz wymiany kulturalnej. I "wśród obiecujących obszarów są wspólne projekty w budownictwie, edukacji, turystyce, zaopatrzeniu w żywność"⁸⁶.

⁸⁴ Ponad 30 osiągnięć naukowych i technicznych zostanie zaprezentowanych przez BSU na wystawie importu w Chinach [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/society/view/bolee-30-nauchno-tehnicheskikh-razrabotok-predstavit-bgu-na-vystavke-importa-v-kitae-324163-2018/>

⁸⁵ Okręg sowiecki w Mińsku i okręg Channin Szanghaj podpisały umowę o współpracy [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/society/view/sovetskij-rajon-minska-i-rajon-channin-shanhaja-podpisali-soglashenie-o-sotrudnichestve-317462-2018/>

⁸⁶ Powiat grunzenski w Mińsku i chiński Dżilin podpisały umowę o połączeniach bliźniaczych [źródło elektroniczne6]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/regions/view/frunzenskij-rajon-minska-i-kitajskij-tzilin-podpisali-soglashenie-o-pobratimskih-svjazjah-318157-2018/>

Współpraca między chińską prowincją Żejdżang a białoruskim obwodem mińskim, która już w maju 2015 roku podpisała porozumienie o nawiązaniu przyjaznych stosunków, zapowiada się bardzo skutecznie. Następnie, oceniając perspektywy rozwoju tych dwustronnych więzi międzyregionalnych, strona chińska stwierdziła, że "Prowincja Zhejiang zamierza dokonać znaczących inwestycji w gospodarkę obwodu mińskiego. W związku z tym⁸⁷będzie zachęcał swoich biznesmenów w każdy możliwy sposób, a także zaproszonych partnerów z regionu stołecznego "do wspólnego rozwoju turystyki"⁸⁸. Rok później Borysowska fabryka wyrobów medycznych, znajdująca się w mińskim wobleście, rozpoczęła negocjacje z firmą "Menovo" z obwodu Żejang w sprawie realizacji wspólnego projektu produkcji leków. I już dziś projekt ten zaczyna nabierać coraz wyraźniejszego kształtu.

W styczniu 2018 roku kolejnym rezultatem współpracy obwodu mińskiego z Żejdżangiem było otwarcie centrum tradycyjnej medycyny chińskiej w Obwodowym Szpitalu Klinicznym w Leśnie w obwodzie mińskim, gdzie chińscy koledzy już zaczęli przekazywać swoje wieloletnie doświadczenie w dziedzinie medycyny tradycyjnej i umiejętności, co pozwala białoruskim specjalistom udoskonalić i rozszerzyć listę usług medycznych. Dokładniej mówiąc, w czterech salach zabiegowych i gabinecie refleksoterapeutów "pacjentom proponuje się poddanie się procedurze akupunktury klasycznej (akupunktury), nakłucia laserowego, elektropunktury, refleksoterapii próżniowej, hirudoterapii, auriculoreflexoterapii"⁸⁹. Ponadto "Centrum Tradycyjnej Medycyny Chińskiej" planuje się otworzyć na bazie Mińskiego Obwodowego Centrum Rehabilitacji Medycznej "Zagorie"⁹⁰.

⁸⁷ Prowincja Zhejiang zamierza dokonać znaczących inwestycji w gospodarkę obwodu mińskiego [Zasoby elektroniczne]. - - 2015. - URL: <http://investinbelarus.by/press/news/provinciya-chjeczyan-namerena-naprawit-v-ekonomiku-minskyj-oblasti-znachitelnye-inwesticii/>

⁸⁸ Prowincja Zhejiang oferuje regionowi mińskiemu współpracę w zakresie turystyki [Zasób elektroniczny]. - - 2015. - URL: <https://www.belta.by/regions/view/provintsija-chzhetszjan-predlagaet-minskyj-oblasti-sotrudnicat-v-sfere-turizma-2646-2015/>

⁸⁹ Centrum Medycyny Chińskiej zostało utworzone na bazie Mińskiego Szpitala Obwodowego [Zasoby Elektroniczne]. - - 2018. - URL: <http://www.zviazda.by/ru/news/20180112/1515764769-centr-kitayskoy-mediciny-sozdan-na-baze-minskyj-oblastnoj-bolnicy>

⁹⁰ W Mińsku otwarto Centrum Tradycyjnej Medycyny Chińskiej [Zasobów Elektronicznych]. - - 2018. - URL: <https://politring.com/region/12002-v-minske-otkrylsya-centr-tradicionnoy-kitayskoy-mediciny.html>

W listopadzie 2018 roku białoruski region stołeczny, biorąc pod uwagę zainteresowanie chińskich partnerów dostawami produktów mleczarskich i mięsnych - lodów, wołowiny i drobiu - z Białorusi, oświadczył, że jest gotowy do załadowania swoich produktów rolnych pociągami kontenerowymi, które zostały zwrócone z Europy do Chin. Jeśli chodzi o perspektywy tej współpracy, regiony partnerskie "planują realizację wspólnych projektów w zakresie turystyki, handlu, produkcji przemysłowej, rolnictwa, medycyny, kultury i logistyki transportu"⁹¹.

Inną ważną kwestią jest to, że miasta i powiaty znajdujące się na ich terytorium zaczynają w znacznym stopniu wspierać interakcję między obwodem białoruskim a prowincją chińską. W szczególności, w tym samym roku 2015 zostało podpisane Memorandum o nawiązaniu przyjaznych stosunków przez dzielnicę Smolevichi i miasto Iu. Co ciekawe, zaledwie dwadzieścia lat temu, to chińskie miasto w prowincji Zhejiang było "małą znaną osadą rolniczą, a obecnie jest szybko rozwijającym się centrum międzynarodowego średniego i małego handlu hurtowego"⁹². Tutaj, w południowo-wschodniej części Chin, jest największym na świecie wewnętrznym rynku hurtowym "Yiu International Trade City", którego wyjątkowość polega na tym, że nie opuszczając ścian centrum handlowego, kupujący może wybrać odpowiedni produkt z ogromnej gamy produktów, dokonać transakcji hurtowej i zorganizować wysyłkę produktów do dowolnego miejsca przeznaczenia. Jednocześnie "w ultranowoczesnym kompleksie Futian na powierzchni 2,6 mln metrów kwadratowych prezentowany jest ogromny asortyment produktów. Około 58 tys. stoisk handlowych znajduje się na 5 piętrach. Długość samego budynku wynosi około 4 km"⁹³. Teraz jest jasne, dlaczego już dziś strona białoruska dyskutuje na temat "zwiększenia dostaw przetworów mlecznych i innych produktów żywnościowych obwodu mińskiego na rynek chiński

⁹¹ Obwód miński przewiduje realizację projektu z chińskim Ningbo w zakresie produkcji leków medycznych [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/regions/view/minskaja-oblast-rasschityvaet-realizovat-s-kitajskim-ninbo-proekt-po-vypusku-medpreparatov-326994-2018/>

⁹² Białoruś planuje sprzedawać towary w chińskim centrum średniego i małego handlu hurtowego Iu [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/belarus-planiruet-realizovvat-tovary-v-kitajskom-tsentre-srednej-i-melkooptovoj-torgovli-iu-242556-2017/>

⁹³ Grishkevich, A. Międzynarodowe miasto handlowe chińskich towarów może pojawić się w Bolbasovo / A. Grishkevich // [Zasoby elektroniczne]. - - 2017. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/mezhdunarodnyj-torgovij-gorodok-kitajskih-tovarov-mozhet-pojavitsja-v-bolbasovo-262012-2017/>

poprzez umieszczenie pawilonu białoruskich towarów firmy "Kingston" na międzynarodowym rynku towarów miasta Iu⁹⁴.

W listopadzie 2018 roku białoruski Borysów i chiński Ningbo podpisali porozumienie o nawiązaniu przyjaznych stosunków. "Strony postanowiły rozwijać wielostronne więzi i współpracę w zakresie handlu, gospodarki, edukacji, kultury, turystyki, sportu, opieki zdrowotnej, rozwoju miast, ochrony środowiska, a także promować wzajemny dobrobyt⁹⁵. Najwyraźniej strony mają potencjał, aby wdrożyć taki scenariusz. W końcu Ningbo jest głównym chińskim miastem portowym w prowincji Zhejiang. Znajdują się tu jednocześnie cztery kompleksy portów morskich. Jednym z największych jest Beilun, gdzie znajdują się znane na Białorusi fabryki samochodów firmy "Gili". A produkt krajowy brutto miasta w 2017 roku osiągnął prawie 145 miliardów dolarów - to liczba, która mówi sama za siebie. Krótko mówiąc, to miasto również ma wiele do nauczenia się. I nie tylko Borysów.

Mówiąc o rozwoju partnerstwa w tej dziedzinie, należy zauważyć, że "chiński system edukacji jest wyjątkowy w swoim rodzaju. W przeciwieństwie do Europy Zachodniej, kultywuje nie tyle indywidualność, co dyscyplinę i oddanie interesom zbiorowym. Model ten udowodnił swoją wartość: ogólny poziom rozwoju edukacji w Chinach jest wyższy od średniej światowej"⁹⁶. W związku z tym zainteresowanie strony białoruskiej planowanymi działaniami jest oczywiste nie tylko po to, aby zapoznać się bliżej z chińskimi doświadczeniami, lecz również aby porównać je z własnymi. W tym celu planuje się w 2019 roku znacznie zintensyfikować prace nad rozszerzeniem obecności białoruskich instytucji edukacyjnych na chińskim rynku edukacyjnym poprzez takie formy współpracy, jak otwarcie przedstawicielstw uniwersytetów, wspólnych wydziałów, centrów studiów Białorusi. Ponadto białoruska

⁹⁴ O współpracy międzyregionalnej Obwodu Mińskiego z Obwodem Żejdzang [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <http://minsk-region.gov.by/ru/glavnyj-novosti/item/36377-nikolay-rogaschuk-chtoby-nazad-konteynery-ne-shli-pustymi>

⁹⁵ Borysów i chińskie miasto Ningbo nawiązały przyjazne stosunki [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/regions/view/borisov-i-kitajskij-gorod-ninbo-ustanovili-druzhestvennye-svjazi-326980-2018/>

⁹⁶ Chiny. [Zasoby elektroniczne] - - 2018. - URL: <https://export.by/china>

wystawa narodowa "może zająć centralne miejsce na największej międzynarodowej wystawie" China Education Expo ", która tradycyjnie odbywa się w październiku w czterech dużych miastach Chin: Pekinie, Czangdu, Szanghaju i Kantonie"⁹⁷.

Jeśli chodzi o nowe formy współpracy między instytucjami szkolnictwa wyższego obu krajów i nowymi uczestnikami, już w 2018 r. strony zrealizowały szereg obiecujących projektów. Należą do nich na przykład porozumienie podpisane przez F. Skorina State University of Gomel i Nanjing University of Science and Technology w grudniu 2018 r. w sprawie wspólnego szkolenia naukowców o wyższych kwalifikacjach (doktorat) oraz w sprawie podwójnych międzynarodowych wytycznych dotyczących pisania i obrony prac doktorskich, zgodnie z którymi "strony zorganizują wspólne szkolenie naukowców o wyższych kwalifikacjach w najbardziej obiecujących obszarach: fizyka, chemia, fizyka i chemia"⁹⁸. Podstawowym elementem tego szkolenia będą studia podyplomowe na tych uczelniach, a tematyka prac doktoranckich zostanie określona przez uczelnie partnerskie. Rezultatem tej interakcji będzie możliwość uzyskania stopnia doktora zarówno z Homelskiego, jak i z Nankinu. A wyniki badań staną się własnością dwóch uniwersytetów i zostaną opublikowane w międzynarodowych kolekcjach naukowych.

W październiku 2018 roku umowa o współpracy została podpisana przez Baranowicki Uniwersytet Państwowy i Nanczański Instytut Technologiczny, które "zamierzają rozwijać współpracę w dziedzinie technicznej - w systemach i technologiach informatycznych, automatyzacji procesów technologicznych"⁹⁹. Ponadto strona chińska wyraziła zainteresowanie badaniem białoruskiej metodologii azotowania jonowo-plasmowego, środowiska, mechanizmów stabilności społeczno-gospodarczej. W związku z tym partnerzy zgodzili się na utworzenie wspólnego zespołu naukowców w każdym z wybranych obszarów.

⁹⁷ Cechy organizacji pracy ideowej i edukacyjnej w szkołach wyższych w roku akademickim 2018/2019. - RIVSH, 2018, S. 7.

⁹⁸ Homelskie i Nankinskie uniwersytety rozpoczną wspólne szkolenie doktoranckie [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://belta.by/regions/view/gomelskij-i-nankinskij-universitety-nachnut-sovmestnuju-podgotovku-kandidatov-nauk-328395-2018/>

⁹⁹ Baranowiczski Uniwersytet Państwowy będzie współpracował z Nanczańskim Instytutem Technologicznym [Zasoby Elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/regions/view/baranovichskij-gosuniversitet-budet-sotrudniczat-s-nanchanskim-tehnologicheskim-institutom-320995-2018/>

We wrześniu 2018 roku przy pomocy Konsulatu Generalnego Republiki Białorusi w Szanghaju i Państwowego Uniwersytetu Puszkina w Brześciu otwarto Centrum Studiów nad Białorusią na Uniwersytecie w Ankhoi. Oczekuje się, że stanie się ona "szeroką platformą rozwoju międzyuniwersyteckich badań naukowych, współpracy edukacyjnej, kulturalnej, a także wzmocnienia i rozszerzenia więzi regionalnych między obwodem brzeskim i chińskim obwodem Anhui"¹⁰⁰. Z kolei planowane jest otwarcie centrum badań nad Chinami na Państwowym Uniwersytecie Puszkina w Brześciu. W ten sposób mieszkańcy Brześcia wdrażają w życie postanowienia umowy o współpracy podpisanej we wrześniu 2017 roku z Uniwersytem Anhoy. Zdaniem stron, otwarcie takich ośrodków przyczyni się do głębszego zrozumienia tradycji kulturowych narodów białoruskiego i chińskiego, zacieśni stosunki między regionem i prowincją w sferze humanitarnej, otworzy "nowe możliwości wymiany akademickiej studentów, współpracy nauczycieli w sferze naukowej"¹⁰¹. Należy dodać, że pierwszy ośrodek studiów na Białorusi w Chinach został otwarty już w 2012 roku na Uniwersytecie Pedagogicznym Chin Wschodnich w Szanghaju, z którym w listopadzie 2018 roku "podpisano program współpracy białoruskich uczelni <...> na rzecz rozwoju Centrum Studiów nad Białorusią".

Jak widać, spektrum tematyczne interakcji białorusko-chińskiej rozwija się jak reakcja łańcuchowa. A to stawia przed dziennikarzami obu krajów bardzo trudne zadania, jeśli chodzi o odpowiednie artykułowanie mediów, szybkie i wysokiej jakości relacjonowanie procesów współpracy między Białorusią i Chinami. Aby skutecznie poradzić sobie z tą decyzją, przedstawiciele białoruskich i chińskich mediów również starają się znaleźć nowe rozwiązania w celu wzmocnienia partnerstwa. Wśród nich jest przede wszystkim umowa o współpracy podpisana we wrześniu 2018 roku pomiędzy Wydawnictwem "Belarus Today" a chińską agencją informacyjną "Xinhua". Niech to nie będzie pierwszy dokument takiego planu, ponieważ około 20 lat temu zostało

¹⁰⁰ Griszkiwicz, A. Centrum Studiów Białoruskich zostało otwarte na Uniwersytecie Anhui w Chinach / A. Griszkiwicz // [Zasoby elektroniczne]. -- 2018. - URL: <https://www.belta.by/society/view/tsentr-izuchenija-belarusi-otkrylsja-v-anhojskom-universitecie-v-kitae-318426-2018/>

¹⁰¹ Centrum Studiów Chińskich planuje otworzyć w Brzeskim Uniwersytecie Państwowym [tryb elektroniczny]. -- 2018. - URL: <https://www.belta.by/regions/view/tsentr-izuchenija-kitaja-planirujut-otkryt-v-brestskom-gosuniversitecie-314837-2018/>

podpisane porozumienie o współpracy między Białoruską Agencją Telegraficzną ELTA i Xinhua. Ale "ta współpraca była wypełniona ciekawymi projektami dla obu stron, w BELTIE był news line w języku chińskim"¹⁰². Dlatego obecna umowa powinna być postrzegana jako nowy poziom współpracy między białoruskimi i chińskimi środkami masowego przekazu. Tym bardziej, że mówi ona nie tylko o wymianie informacji, lecz również materiałów multimedialnych, o tworzeniu nowych rubryk dotyczących współpracy Białorusi i Chin. W szczególności gazety Wydawnictwa "Belarus Today" powinny taką kolumnę nazwać "Oknem na Chiny". Należy założyć, że to doświadczenie twórczej interakcji z kolegami z Niebiańskiego Imperium będzie kontynuowane w publikacjach na poziomie regionalnym i wydziałowym Białorusi.

Wektor nauki i technologii kompleksowe partnerstwo strategiczne

Jednym z głównych kierunków wszechstronnego strategicznego partnerstwa opartego na zaufaniu i korzystnej dla obu stron współpracy między Chińską Republiką Ludową a Republiką Białorusi jest intensywny rozwój partnerstwa w nauce, gdzie oczywista jest "potrzeba pogłębienia dalszej współpracy naukowej, wdrożenia nowych form współdziałania i poszerzenia listy wspólnych projektów"¹⁰³. Przypomnijmy, że w 2018 r. w Chinach odbyło się posiedzenie Komisji ds. Współpracy Naukowo-Technicznej Międzyrządowego Komitetu Współpracy Chiny-Białoruś, podczas którego strony odnotowały wzmocnienie współpracy w ostatnich latach, określiły potencjalnie ważne projekty naukowe i doszły do jednoznacznego wniosku: "Wspólne

¹⁰² Dzisiaj Białoruś" i agencja informacyjna "Xinhua" będą współpracować [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/society/view/belarus-segodnja-i-informagentstvo-sinhua-budut-sotrudnichat-317352-2018/>

¹⁰³ Białoruś i Chiny są zainteresowane rozwojem współpracy naukowej [Zasób elektroniczny]. - - 2019. - URL: <https://www.belta.by/society/view/belarus-i-kitaj-zainteresovany-v-ravzvitii-nauchnogo-sotrudnichestva-285359-2018/>

prace badawcze stopniowo stały się nowym modelem współpracy między tymi dwoma krajami¹⁰⁴.

Piąte Białorusko-Chińskie Forum Innowacji Młodzieży "Nowe Horyzonty", które odbyło się w Mińsku w listopadzie 2018 roku i zgromadziło ponad dwustu uczestników, pokazało ważny trend w tym temacie: "We współpracy między uczonymi z Białorusi i Chin kładzie się nacisk na młodzież"¹⁰⁵. Taki szczegół mówi również sam za siebie: jeśli wcześniej Państwowy Komitet Nauki i Technologii Białorusi i Ministerstwo Nauki i Technologii Chin tradycyjnie ogłaszały co dwa lata jeden konkurs projektów białorusko-chińskich, to dopiero w 2018 roku - dwa razy. W rezultacie złożono 47 wniosków na konkurs wspólnych białorusko-chińskich projektów naukowo-technicznych na lata 2019-2020 w priorytetowych obszarach współpracy dwustronnej: technologie informacyjne i komunikacyjne, efektywność energetyczna i oszczędność energii, biotechnologia, chemia i kompleks rolnoprzemysłowy. Wśród nich jest realizacja projektu utworzenia Chińsko-Białoruskiego Centrum Współpracy w zakresie Przekształceń Osiągnięć Naukowo-Technicznych, które pomoże stworzyć nowe gałęzie przemysłu zaawansowanych technologii na Białorusi i w Chinach. Należy zaznaczyć, że projekt ten jest włączony do programu białorusko-chińskiej współpracy naukowo-technicznej do 2020 roku, który obejmuje również inne obiecujące strategiczne wspólne projekty - "utworzenie przedsiębiorstwa do produkcji urządzeń do wykorzystania w szkoleniowym centrum testowania energii słonecznej na bazie wspólnego instytutu BSU i Politechniki Dalińskiej, Chińsko-Białoruskiego Centrum Inkubacji¹⁰⁶Projektów Innowacyjnych".

Białoruski Uniwersytet Państwowy, który w 2019 roku planuje założyć drugi wspólny instytut z Politechniką Dalińską, jest jedną z krajowych instytucji

¹⁰⁴ Cimin, C. Przyjaźń między Białorusią a Chinami stała się wszechogarniająca / C. Cimin. // [Zasoby elektroniczne] - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/politics/view/druzha-belarusi-i-kitaja-stalavsepogodnoj-tsuj-tsimin-331056-2018/>

¹⁰⁵ We współpracy z uczonymi z Białorusi i Chin stawką jest młodzież - Szumilin [Zasób elektroniczny]. - - 2018. - URL: <https://belta.by/society/view/v-sotrudnichestve-uchenyh-belarusi-i-kitaja-stavka-delaetsja-namolodezh-shumilin-325711-2018/>

¹⁰⁶ Na konkurs białorusko-chińskich projektów naukowo-technicznych złożono 47 wniosków [Zasób elektroniczny]. - - 2018. - URL: <https://belta.by/society/view/na-konkurs-belorusko-kitajskih-nauchno-technicheskikh-proektov-podano-47-zajavok-329805-2018/>

szkolnictwa wyższego, aktywnie rozwijającą więzi z chińskimi partnerami. Przypomnijmy, że pierwszy z nich, gdzie obecnie na dwóch kierunkach trzech wydziałów - fizyka stosowana, mechanika inżynierska, matematyka i matematyka stosowana - studiuje 159 chińskich studentów, powstał w 2017 roku i pracuje w Dalian. Jest nauczany po angielsku. Drugi wspólny uniwersytet ma zostać otwarty na Białorusi. Oczekuje się, że "specjaliści przeszkoleni w instytucie będą poszukiwani w Chińsko-Białoruskim Parku Przemysłowym "Great Stone"¹⁰⁷.

Białoruski Państwowy Uniwersytet Informatyki i Radioelektroniki, który w połowie marca bieżącego roku otworzył w Mińsku wspólny ośrodek naukowo-dydaktyczny z Instytutem Technologii Komputerowej Chin Wschodnich, który będzie promował współpracę międzynarodową, wzmacniał współpracę międzynarodową uczonych w celu rozwiązywania przełomowych problemów w dziedzinie wysokich technologii, szkolenia wysoko wykwalifikowanych specjalistów, zamierza w 2019 roku aktywnie rozwijać więzi z chińskimi partnerami. Ponadto BSUIR podpisał umowę o współpracy naukowej z Uniwersytetem Nauki i Technologii w Hongkongu. A z Południowochińskim Uniwersytetem Nauki i Technologii w Shenzhen osiągnięto porozumienie "w sprawie realizacji programów edukacyjnych na pierwszym poziomie szkolnictwa wyższego w oparciu o model edukacji dwupoziomowej "2+2"¹⁰⁸. Logicznym i ważnym krokiem w zacieśnianiu współpracy między uczelniami wyższymi Białorusi i Chin było otwarcie w marcu 2019 roku, w ramach Dni Obwodu Mińskiego w Chongqing, "Centrum Badań nad Białorusią na Uniwersytecie Języków Obcych w Syczuanie"¹⁰⁹.

W sumie od marca 2019 roku podpisano ponad 350 bezpośrednich umów o współpracy między białoruskimi i chińskimi uczelniami wyższymi, które są z

¹⁰⁷ BSU planuje utworzyć drugi wspólny instytut z Politechniką Daliąską [Zasoby Elektroniczne]. - – 2019. - URL: <https://www.belta.by/society/view/bgu-planiruet-sozdat-vtoroj-sovmestnyj-institut-s-daljanskim-politehničeskim-universitetom-337473-2019/>

¹⁰⁸ BSUIR i East China Research Institute of Computer Technology otworzą wspólne centrum edukacyjne [Electronic Resource]. - – 2019. - URL: <https://belta.by/tech/view/bguir-i-vostočno-kitajskij-nii-kompjuternej-tehnologii-otkrojut-sovmestnyj-obrazovatelnyj-tsentr-338475-2019/>

¹⁰⁹ Centrum Badań nad Białorusią zostało otwarte na Uniwersytecie Języków Obcych w Syczuanie w Chinach [Zasoby elektroniczne]. - – 2019. - URL: <https://www.belta.by/special/society/view/tsentr-izuchenija-belarusi-otkrylsja-na-baze-sychuanskogo-universiteta-inostrannyh-jazykov-v-kitae-340916-2019/>

powodzeniem realizowane w formie dwustronnych projektów naukowych, wspólnych programów edukacyjnych, a także przewidują dalszą "wymianę akademicką, tworzenie wspólnych struktur edukacyjnych i laboratoriów naukowych"¹¹⁰. Te statystyki też wiele mówią. Obecnie prawie tysiąc Białorusinów studiuje różne programy w Chinach. Dynamika jest tu taka, że ich liczba wzrasta rocznie o około sto osób. A na Białorusi kształcą się ponad trzy tysiące przedstawicieli Chin. I, jak się wydaje, jest to dalekie od granicy, ponieważ "Białoruś i Chiny przygotowują obecnie międzyrządową umowę o wzajemnym uznawaniu dokumentów dotyczących kształcenia, szkolenia i stopni naukowych".¹¹¹ W związku z tym jesteśmy przekonani, że realizacja tego programu sprawi, że białorusko-chińska współpraca w dziedzinie edukacji będzie jeszcze bardziej dynamiczna i skuteczna.

Jednostki Narodowej Akademii Nauk Białorusi są również aktywnymi uczestnikami dwustronnej współpracy naukowej z partnerami chińskimi. W szczególności we wrześniu 2018 roku Instytut Fizyki Narodowej Akademii Nauk Białorusi i Instytut Badań Laserowych Akademii Nauk chińskiej prowincji Szantung doszły do porozumienia w sprawie utworzenia wspólnego laboratorium naukowego w celu realizacji szeregu umów w dziedzinie fizyki laserowej. W tym samym czasie Narodowa Akademia Nauk Białorusi, Akademia Nauk Prowincji Szantung oraz samorząd miejski miasta Jinan podpisały trójstronne porozumienie o współpracy w celu określenia priorytetowych obszarów badań naukowych oraz listy konkretnych projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania dla rozwoju odpowiednich obszarów technicznych i przemysłowych, a także możliwości "stworzenia nowych wspólnych laboratoriów"¹¹².

¹¹⁰ Griszkiwicz, A. Białoruski i chiński uniwersytet z powodzeniem realizują ponad 350 umów o współpracy - Karpienko / A. Griszkiwicz // [Zasób elektroniczny]. - - 2019. - URL: <https://www.belta.by/society/view/beloruskie-i-kitajskie-vuzy-uspeshno-realizujut-bolee-350-dogovorov-otrudnichestve-karpenko-339787-2019/>

¹¹¹ Griszkiwicz, A. Białoruś i Chiny przygotowują umowę o wzajemnym uznawaniu dokumentów edukacyjnych (w języku rosyjskim) / A. Griszkiwicz // [Zasób elektroniczny]. - - 2019. - URL: <https://www.belta.by/society/view/belarus-i-kitaj-gotovjat-soglashenie-o-vzaimnom-priznanii-dokumentov-ob-obrazovanii-339806-2019/>

¹¹² Akademia Nauk Białorusi i Obwód Chiński Szantung ustanowią wspólne laboratorium [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/society/view/akademii-nauk-belarusi-i-kitajskoj-provintsii-shandun-sozdadut-sovmestnuju-laboratoriju-319153-2018/>

W zakresie współpracy humanitarnej Instytut Ekonomii Narodowej Akademii Nauk Białorusi oraz Instytut Gospodarki i Polityki Światowej Chińskiej Akademii Nauk Społecznych realizują wspólny projekt badawczy, którego celem jest zbadanie perspektyw funkcjonowania i strategii rozwoju Chińsko-Białoruskiego Parku Przemysłowego "Wielki Kamień" zgodnie z inicjatywą "Jeden pas i jedna droga".

O tematyce rozszerzeniu białorusko-chińskich stosunków naukowych świadczy również fakt, że w marcu 2019 roku na Uniwersytecie Ochrony Ludności Ministerstwa Sytuacji Nadzwyczajnych Republiki Białoruś otwarto Białorusko-Chińskie Centrum Badań nad rozwojem nowoczesnych środków ochrony przed zagrożeniami. Ta edukacyjna i eksperymentalna platforma do tworzenia i badania bezpieczeństwa publicznego zawiera innowacyjne narzędzia techniczne, oprogramowanie i produkty w dziedzinie ochrony przed zagrożeniami, które powstały dzięki potencjałowi naukowemu Chińskiego Instytutu Badań nad Bezpieczeństwem Publicznym Uniwersytetu Tsinghua i GSafety. Pilność utworzenia takiego centrum badawczego tłumaczy się tym, że w Narodowej Strategii Ograniczania Ryzyka Katastrof na Białorusi na lata 2019-2020 przewiduje się opracowanie nowego modelu zarządzania bezpieczeństwem miejskim, który powinien wykorzystywać takie technologie, jak Internet przedmiotów, Big Data, sztuczna inteligencja, informacyjne modele obiektów. Oto nowe centrum i będzie "pracować nad rozwojem i wdrażaniem systemów bezpieczeństwa mających na celu wykrywanie i eliminowanie pożarów, wczesne ostrzeżenie o sytuacjach kryzysowych, zarządzanie bezpieczeństwem publicznym, bezpieczeństwo transportu, monitorowanie i kontrolę bezpieczeństwa w funkcjonowaniu systemów podtrzymywania życia miasta¹¹³.

Kurs zacieśniania współpracy naukowej i technicznej jest również typowy dla działalności mieszkańców Chińsko-Białoruskiego Parku Przemysłowego "Wielki Kamień". Należy przypomnieć, że do początku 2019 roku rezydentami tego parku zostało ponad 40 firm z różnych krajów świata. Osobliwością tej swoistej wolnej strefy ekonomicznej na terytorium Republiki Białoruś, gdzie mieszkańcy mają zapewnione

¹¹³ Na Uniwersytecie Ochrony Cywilnej [Zasoby Elektroniczne] otwarto Białorusko-Chińskie Centrum Badawcze. - - 2019. - URL: <https://www.belta.by/society/view/belorussko-kitajskij-issledovatel'skij-tsentr-otkryli-v-universitete-grazhdanskoj-zaschity-340523-2019/>

bezprecedensowe warunki podatkowe i taryfowe, jest to, że obejmuje ona "tylko te gałęzie przemysłu, te technologie, które aspirują do przyszłości"¹¹⁴. O tym, że rozwój tutaj przebiega w aktywnym tempie świadczy również fakt, że w 2018 roku "zakończono pierwszy etap budowy infrastruktury Parku Przemysłowego Velikiy Kamen na powierzchni 8,5 km²"¹¹⁵. W tym samym roku 2018 wolumen przyciągniętych tu inwestycji wyniósł co najmniej 180 milionów dolarów. Ogólnie rzecz biorąc, skumulowane inwestycje od momentu powstania parku przemysłowego do początku 2019 roku osiągnęły pół miliarda dolarów, z czego około połowa to fundusze mieszkańców, a druga połowa - inwestycje w rozwój infrastruktury. Jeśli chodzi o perspektywy, "do 2020 r. Chińsko-Białoruski Park Przemysłowy będzie miał ponad 100 mieszkańców z inwestycjami o wartości co najmniej 2 mld dolarów i ilością wyprodukowanych towarów o wartości 1 mld dolarów, a także co najmniej 6,5 tys. nowych miejsc pracy o wysokiej wydajności"¹¹⁶.

Między innymi, potężny potencjał nowych mieszkańców Wielkiego Kamienia powinien przyczynić się do pomyślnego rozwiązania tak trudnych zadań rozwoju parku przemysłowego. Fakty świadczą o tym, co to jest. Tak więc w styczniu 2019 r. 42. rezydentem parku był chiński LLC "Vaisysi International Bel", który planuje stworzyć tu zarówno centrum produkcji i badań, jak i wsparcia technicznego. "Wielkość inwestycji wyniesie ponad 2 miliony dolarów, w przyszłości może zostać zwiększona do 5 milionów dolarów"¹¹⁷. Działalność nowego rezydenta, którego założycielem jest Wiseasy, jeden z liderów w dziedzinie usług sprzętowych dla analizy biznesowej w Chinach, przyczyni się do intensywnego rozwoju systemu płatności mobilnych na Białorusi. Faktem jest, że LLC "Vaisysi International Bel" specjalizuje

¹¹⁴ Wywiad z V. Makei, ministrem spraw zagranicznych Republiki Białoruś, japońską firmą telewizyjno-radiową "NHK" (19 grudnia 2018 roku) [Zasób elektroniczny]. - - 2018. - URL: <http://mfa.gov.by/press/smi/de367645ecb2d418.html>

¹¹⁵ Cimin, C. Przyjaźń między Białorusią a Chinami stała się wszechogarniająca / C. Cimin. // [Zasoby elektroniczne] - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/politics/view/druzhiba-belarusi-i-kitaja-stalavsepegodnoj-tsu-j-tsimin-331056-2018/>

¹¹⁶ Wielkość przyciągniętych inwestycji w "Wielki Kamień" w 2018 roku wyniesie co najmniej 180 milionów dolarów [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/objem-privlechennyh-investitsij-v-velikij-kamen-v-2018-godu-sostavit-ne-menee-180-mln-330428-2018/>

¹¹⁷ Nowy mieszkaniec jest zarejestrowany w "Wielkim Kamieniu" [Zasoby elektroniczne]. - - 2019. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/novij-rezident-zaregistririvan-v-velikom-kamne-331481-2019>

się w produkcji inteligentnych terminali elektronicznych opartych na systemie Android, które mogą przyjmować płatności kartą szyfrowaną z paskiem magnetycznym, kartą bankową z chipem, jak również z bezdotykową komunikacją krótkiego zasięgu, szeroko stosowane w smartfonach.

W grudniu 2018 roku "Great Stone" przyjął w swojej "rodzynie" chińską firmę "Yunzhi Technology", której założycielem jest firma z Shenzhen "Yunzhi Tech Co, Ltd.", znana w dziedzinie systemów sterowania LED i eksportuje swoje produkty do ponad stu krajów. Nowy rezydent parku przemysłowego specjalizuje się w produkcji innowacyjnych produktów, które spełniają wysokie standardy ekologiczne - przezroczystych ekranów LED oraz monobloków LED, które są wykorzystywane do projektowania scen i wystaw, dużych zawodów sportowych. "Całkowita inwestycja w ten projekt wynosi 3,2 miliona dolarów"¹¹⁸. Z inwestycją w wysokości około dwóch milionów dolarów pod koniec 2018 roku, Chińsko-Białoruskie Centrum Badań i Rozwoju Przemysłu Lotniczego, które będzie prowadzić działalność badawczą w dziedzinie technologii kosmicznych, stało się członkiem parku przemysłowego "Great Stone".

W tym samym grudniu 2018 roku przy Wielkim Kamieniu rozpoczęto budowę chińsko-białoruskiego centrum współpracy w zakresie transformacji osiągnięć naukowych i technologicznych, którego otwarcie planowane jest na rok. W pięciokondygnacyjnym budynku o łącznej powierzchni ok. 20 tys. metrów kwadratowych, wykonanym w formie figury geometrycznej przypominającej matematyczny symbol "nieskończoności", planuje się umieszczenie "hal pokazowych i wielofunkcyjnych, stref handlowych, centrów współpracy w zakresie komercjalizacji, inkubatora przedsiębiorczości i badań, centrum badań pośrednich i małej skali produkcji osiągnięć naukowych i technicznych, zajmujących się eksperymentami wstępnymi"¹¹⁹. Znajdą się tam również laboratoria, hale produkcyjne do badań

¹¹⁸ Dwóch nowych mieszkańców jest zarejestrowanych w Great Stone [Zasoby elektroniczne]. -- 2018. - URL: <https://belta.by/economics/view/dva-novyh-rezidenta-zaregistrirovany-v-velikom-kamne-330351-2018/>

¹¹⁹ W ciągu roku planowane jest wybudowanie chińsko-białoruskiego centrum współpracy w zakresie transformacji osiągnięć naukowych i technicznych [Zasób elektroniczny]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/kitajsko-belorusskij-tsentr-sotrudnichestva-v-oblasti-transformatsii-nauchno-tehnicheskikh-dostizhenij-329775-2018/>

próbnym, centrum badawcze, demonstracja próbek oraz informacje na temat produkcji wyrobów do późniejszej rejestracji praw własności. Wreszcie, w grudniu 2018 r. chińska firma Sinotrans, jeden z największych dostawców usług logistycznych w kraju, zajmujący się dostarczaniem towarów drogą morską, spedycją, transportem ekspresowym, usługami magazynowania, otworzyła swoją siedzibę w parku przemysłowym "Great Stone" w regionie euroazjatyckim. Odbyna się to z daleka, ponieważ "na Jedwabnym Szlaku powstaje światowej klasy platforma logistyczna, której celem będzie realizacja transportu morskiego i lotniczego kolejną"¹²⁰.

W lutym 2019 r. w Great Stone zarejestrowano innego chińskiego rezydenta, Xinlian International Technology Company LLC, który planuje stworzyć centrum przechowywania i przetwarzania dużych ilości danych w ciągu najbliższych dwóch lat. Projekt, który zainwestuje około dwóch i pół miliona dolarów, "przewiduje stworzenie rozwiązań infrastrukturalnych dla koncepcji inteligentnego miasta do planowania tras komunikacyjnych, wyszukiwania miejsc parkingowych, elektronicznej rejestracji klinik"¹²¹. A w marcu 2019 roku ogłoszono, że w parku przemysłowym "Wielki Kamień" zostanie utworzony fundusz inwestycyjny wspierający małe i średnie przedsiębiorstwa oraz projekty inwestycyjne realizowane w parku i na Białorusi jako całości. Prace Funduszu będą organizowane na bazie powstającego tam Centrum Współpracy w Dziedzinie Transformacji Osiągnięć Naukowo-Technicznych. Rezultatem tego projektu powinna być "zintegrowana infrastruktura stymulująca innowacyjny rozwój parku"¹²².

Wszystkie te fakty świadczą o tym, co najważniejsze: w roku 2016 stosunki między Białorusią a Chinami osiągnęły nowy poziom - zaufanie do wszechstronnego

¹²⁰ Sinotrans otworzył swoją euroazjatycką siedzibę w "Great Stone" [Zasoby elektroniczne]. - - 2018. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/sinotrans-otkryla-evrazijskuju-shtab-kvartiru-v-velikom-kamne-329874-2018/>

¹²¹ Lisatowicz, T. Nowy rezydent stworzy w "Velikiy Kamen" centrum przechowywania i przetwarzania dużych ilości danych / T. Lisatovich // [Zasób elektroniczny]. - - 2019. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/novyy-rezident-sozdast-v-velikom-kamne-tsentr-hranenija-i-obrabotki-bolshih-objemov-dannyh-338346-2019/>

¹²² W "Great stone" / T. Lisatovich, T. Small and medium business support investment fund will be created in "Great stone" // [Zasoby elektroniczne]. - - 2019. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/investitsionnyj-fond-podderzhki-malogo-i-srednego-biznesa-sozdatu-v-velikom-kamne-341563-2019/>

partnerstwa strategicznego i wzajemnie korzystnej współpracy - stało się podstawowym elementem dalszego stopniowego rozwoju białorusko-chińskiej interakcji w dziedzinie nauki, technologii i edukacji, która w roku 2019 powinna znaleźć nowe innowacyjne formaty realizacji wspólnych projektów w celu zapewnienia wysokiej jakości wzrostu gospodarczego.

FOR AUTHOR USE ONLY

FOR AUTHOR USE ONLY

**More
Books!**

yes
I want morebooks!

Buy your books fast and straightforward online - at one of world's fastest growing online book stores! Environmentally sound due to Print-on-Demand technologies.

Buy your books online at
www.morebooks.shop

Kaufen Sie Ihre Bücher schnell und unkompliziert online – auf einer der am schnellsten wachsenden Buchhandelsplattformen weltweit! Dank Print-On-Demand umwelt- und ressourcenschonend produziert.

Bücher schneller online kaufen
www.morebooks.shop

KS OmniScriptum Publishing
Brivibas gatve 197
LV-1039 Riga, Latvia
Telefax: +371 686 20455

info@omniscryptum.com
www.omniscryptum.com

OMNIScriptum

FOR AUTHOR USE ONLY